

DORADZTWO TECHNICZNE

Krzysztof Matczak

Rzecznawca do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych Nr upr. 398/99
Rzecznawca do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy Nr upr. 555/05

ul. Jana Kasprowicza 79
95-100 Zgierz
NIP: 732-132-36-38

tel. 604 411 271
e-mail: matczak44@gmail.com
www.krzysztofmatczak.pl

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

DLA

**BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO -
KONFERENCYJNEGO I CENTRUM
KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18**

(do użytku wewnętrznego)

Opracował:

mgr inż. Krzysztof Matczak

Rzecznawca do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych

Nr upr. 398/99

Zgierz, listopad 2016

SPIS TREŚCI

I. Postanowienia ogólne.....	3
II. Terminologia i definicje.....	7
III. Warunki ochrony przeciwpożarowej obiektu, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego i jego warunków technicznych, w tym zagrożenia wybuchem.....	11
1. Informacje o obiekcie, program funkcjonalny.....	11
2. Charakterystyka pożarowa budynku	12
3. Zadania i odpowiedzialność pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej	27
IV. Sposób poddawania przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic	32
V. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia	33
1. Ustalenia porządkowe.....	33
2. Potencjalne źródła powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia i drogi jego rozprzestrzeniania.....	35
3. Zasady zapobiegania powstawaniu pożarów.....	37
4. Postępowanie w przypadku pożaru lub innego zagrożenia.....	43
5. Rodzaje i sposób obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych.....	46
VI. Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane.....	51
VII. Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji ludzi.....	56
VIII. Sposoby zapoznania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz przepisami przeciwpożarowymi...	61
IX. Wykaz przepisów ochrony przeciwpożarowej.....	64
X. Załączniki.....	67
Załącznik nr 1 Instrukcja postępowania na wypadek powstania pożaru.....	68
Załącznik nr 2 Wykaz osób zapoznanych z treścią Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego	70
Załącznik nr 3 Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo niebezpiecznych.....	71
Załącznik nr 4 Wzór zezwolenia na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo	72
Załącznik nr 5 Instrukcja alarmowa w przypadku powstania pożaru.....	73
Załącznik nr 6 Wzór oświadczenia.....	74
Załącznik nr 7 Objaśnienia znaków bezpieczeństwa.....	75
Załącznik nr 8 Czynności zabronione.....	78
Załącznik nr 9 Schematy ewakuacji oraz plan terenu	80

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE.

CEL INSTRUKCJI.

Celem opracowania jest ustalenie wymagań ochrony przeciwpożarowej w zakresie organizacyjnym, technicznym i porządkowym itp., jakie należy uwzględnić w czasie eksploatacji i użytkowania pomieszczeń budynku Centrum Szkoleniowo-Konferencyjnego i Centrum Kształcenia Językowego w Łodzi, ul. Kopcińskiego 16/18.

Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991 r. (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380) definiuje ochronę przeciwpożarową jako kompleks zadań mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia i środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu zobowiązany jest:

- 1) przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno - budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- 2) wyposażyć budynek, obiekt lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- 3) zapewnić konserwację i naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
- 4) zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- 5) przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- 6) zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi (w tym z instrukcją bezpieczeństwa),
- 7) ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Szczegółowe wymagania w tym zakresie określone zostały w rozporządzeniu MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r., Nr 109, poz. 719), Polskich Normach i innych przepisach szczegółowych.

Instrukcja w szczególności określa:

- 1) warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego i jego warunków technicznych w tym zagrożenia wybuchem:
 - charakterystykę funkcjonalną obiektu,
 - lokalizacja obiektu,
 - opis obiektu;
- 2) sposób poddawania przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic;
- 3) sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia:
 - potencjalne źródła powstania i rozprzestrzenienia się pożaru;
- 4) sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidziane;
- 5) sposoby praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji ludzi;

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

- 6) sposoby zapoznania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi;
- 7) zasady wyposażenie obiektu w urządzenia przeciwpożarowe, sprzęt pożarniczy, zasady i normatywy;
- 8) załączniki i instrukcje dla terenu, budynku i pomieszczeń.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego obowiązuje wszystkich pracowników, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko.

Do zapoznania się z instrukcją i przestrzegania zawartych w niej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy bez względu na stanowisko służbowe i rodzaj wykonywanej pracy.

Postanowienia instrukcji obowiązują również wszystkich pracowników i użytkowników pomieszczeń na terenie budynku, także inne osoby czasowo przebywające na jego terenie.

Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy potwierdzają własnoręcznym podpisem. Wzór oświadczenia pracownika o zapoznaniu się z postanowieniami instrukcji zamieszczono w załącznikach do niniejszej instrukcji. Oświadczenie powinno być przechowywane w aktach osobowych pracownika.

Za realizację zadań określonych w niniejszej instrukcji oraz za przestrzeganie podanych w niej zasad postępowania odpowiedzialni są wszyscy pracownicy w zakresie zgodnym z zawartymi w instrukcji postanowieniami.

Ustalone w niniejszej instrukcji zadania i obowiązki wchodzą w zakres podstawowych obowiązków pracowników w przedmiocie ochrony przeciwpożarowej i stanowią integralną część zakresu czynności.

Niniejsza Instrukcja nie zwalnia ww. osób od konieczności zapoznania się i przestrzegania wymagań ochrony przeciwpożarowej określonych w przepisach szczególnych, zarządzeniach wewnętrznych oraz zaleceniach upoważnionych organów kontrolnych.

Niniejszą instrukcję należy aktualizować co najmniej raz na dwa lata lub częściej, jeśli wynika to ze zmian sposobu użytkowania budynku, zmian technologicznych, zmian układu zagospodarowania pomieszczeń i innych zmian wpływających na warunki ochrony przeciwpożarowej.

KLAUZULA ZATWIERDZAJĄCA INSTRUKCJĘ DO STOSOWANIA

Niniejszą Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku Centrum Szkoleniowo-Konferencyjnego i Centrum Kształcenia Językowego w Łodzi, ul. Kopcińskiego 16/18, zatwierdzam i polecam stosować:

....., dnia roku

.....
podpis

KARTA AKTUALIZACJI INSTRUKCJI

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku Centrum Szkoleniowo-Konferencyjnego i Centrum Kształcenia Językowego w Łodzi, ul. Kopcińskiego 16/18.

1. Dnia 20 r.

.....
podpis osoby aktualizującej

2. Dnia 20 r.

.....
podpis osoby aktualizującej

3. Dnia 20 r.

.....
podpis osoby aktualizującej

W związku ze znacznymi zmianami dotyczącymi warunków bezpieczeństwa pracy oraz radykalnych zmian konstrukcyjnych obiektu, polecam opracowanie nowej instrukcji w terminie do dnia

.....
podpis osoby wnioskującej
o zmianę instrukcji

.....
podpis

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

KARTA UZUPEŁNIEŃ I ZMIAN W INSTRUKCJI

Lp.	Data uzupełnień	Punkty instrukcji			Treść nowych lub zmienionych punktów instrukcji	Autor uzupełnień lub zmian, jego nazwisko, imię, stanowisko i podpis
		skreślone	dodane	zmienione		

II. TERMINOLOGIA I DEFINICJE.

W celu ułatwienia zrozumienia używanych dalej określeń, których znaczenie w rozumieniu przepisów znacznie odbiega od interpretacji potocznej, poniżej podano definicje najważniejszych pojęć stosowanych w instrukcji. Ilekroć w instrukcji jest mowa o:

- **ochronie przeciwpożarowej** - rozumie się przez to realizację przedsięwzięć mających na celu ochronę zdrowia, życia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem,
- **pożarze** - rozumie się przez to niekontrolowany proces spalania, zachodzący poza miejscem do tego celu przeznaczonym, przynoszący straty materialne,
- **innym miejscowym zagrożeniu** - rozumie się przez to inne niż pożar i klęska żywiołowa zdarzenie, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody (katastrofy techniczne, chemiczne i ekologiczne), a stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia i mienia,
- **zapobieganiu powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia** - rozumie się przez to zapewnienie nieruchomościom koniecznych warunków ochrony technicznej oraz tworzenie warunków organizacyjnych i formalno-prawnych zapewniających ochronę ludzi i mienia, a także minimalizujących skutki pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- **działaniach ratowniczych** - rozumie się przez to każdą czynność podjętą w celu ratowania życia, zdrowia i mienia, a także likwidację źródła powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- **bezpieczeństwie pożarowym** - rozumie się przez to stan eliminujący zagrożenie dla życia lub zdrowia, uzyskiwany poprzez funkcjonowanie norm prawnych, technicznych systemów zabezpieczeń oraz prowadzenia działań zapobiegawczych,
- **materiałach niebezpiecznych pożarowo** - rozumie się przez to ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 55°C, gazy palne, materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne, materiały zapalające się samorzutnie w powietrzu, materiały wybuchowe i pirotechniczne, materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji, materiały mające skłonność do samozapalenia,
- **cieczy palnej** - rozumie się przez to ciecz o temperaturze zapłonu do 100°C,
- **kategorii zagrożenia ludzi** – rozumie się przez to kwalifikację budynku, jego części lub pomieszczenia ze względu na funkcję:
 - ZL I – budynki użyteczności publicznej lub ich części, w których mogą przebywać ludzie nie będący ich stałymi użytkownikami w grupach powyżej 50 osób, a nie przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,
 - ZL II – budynki lub ich części przeznaczone dla osób o ograniczonej zdolności poruszania się,
 - ZL III – budynki użyteczności publicznej nie zakwalifikowane do ZL I i ZL II, takie jak szkoły, budynki biurowe, hotele, otwarte przychodnie lekarskie, pomieszczenia usługowe itp.,
 - ZL IV – budynki mieszkalne,
 - ZL V – budynki zamieszkania zbiorowego nie zakwalifikowane do ZL I i ZL II,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO

Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

- **gęstości obciążenia ogniowego** – rozumie się przez to wyrażoną w jednostkach SI całkowitą energię powstającą podczas spalania materiałów palnych zgromadzonych w określonej ograniczonej przestrzeni wraz z materiałami palnymi podłóg, sufitów, ścian wewnętrznych i przepierzeń oraz okładzin ściennych. Gęstość obciążenia ogniowego Q_d , w megadżulach na metr kwadratowy, należy obliczać według wzoru:

$$Q_d = \frac{\sum_{i=1}^n Q_{ci} G_i}{F}$$

n – liczba rodzajów materiałów palnych znajdujących się w pomieszczeniu, strefie pożarowej lub składowisku,

G_i – masa poszczególnych materiałów w kilogramach,

F – powierzchnia rzutu poziomego pomieszczenia, strefy pożarowej lub składowiska w m^2 .

Q_{ci} – ciepło spalania poszczególnych materiałów, w megadżulach na kilogram

- **strefie zagrożenia wybuchem** - rozumie się przez to przestrzeń, w której może występować mieszanina substancji palnych z powietrzem lub innymi gazami utleniającymi, o stężeniu zawartym między dolną i górną granicą wybuchowości,
- **terenie przyległym** - rozumie się przez to pas terenu wokół obiektu o szerokości równej minimalnej dopuszczalnej odległości od innych obiektów ze względu na wymagania ochrony przeciwpożarowej, określonej w przepisach techniczno -budowlanych,
- **technicznych środkach zabezpieczeń przeciwpożarowych** - rozumie się przez to urządzenia, sprzęt, instalacje lub rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów,
- **stałych urządzeniach gaśniczych** - rozumie się przez to urządzenia na stałe związane z obiektem, zawierające własny zapas środka gaśniczego, wyposażone w układ przechowywania i podawania środka gaśniczego, uruchamiane automatycznie we wczesnej fazie rozwoju pożaru,
- **urządzeniach do usuwania dymów lub gazów pożarowych** - rozumie się przez to urządzenie montowane w górnych częściach klatek schodowych i pomieszczeń, uruchamiane w przypadku nagromadzenia się gorących gazów i dymów pożarowych w celu ich odprowadzenia drogą wentylacji naturalnej lub wymuszonej,
- **sprzęcie i urządzeniach ratowniczych** - rozumie się przez to przedmioty, narzędzia, maszyny i urządzenia na stałe związane z budynkiem, obiektem lub terenem, uruchamiane lub wykorzystywane do ratowania ludzi i mienia w warunkach pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- **przeciwpożarowym wyłączniku prądu** - rozumie się przez to wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne w czasie pożaru,
- **warunkach ewakuacji** - rozumie się przez to zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno-organizacyjnych zapewniający szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem,
- **pracach niebezpiecznych pożarowo** - rozumie się przez to prace, których prowadzenie może powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu,
- **instalacji sygnalizacyjno-alarmowej** - rozumie się przez to instalację automatycznego wykrywania i przekazywania informacji o pożarze,
- **strefie pożarowej** - rozumie się przez to przestrzeń wydzieloną w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie przeniósł się na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej powierzchni,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

- **odpowiednich warunkach ewakuacji** - rozumie się przez to zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno-organizacyjnych zapewniający szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem,
- **zagrożeniu wybuchem** - rozumie się przez to możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy, pyły lub włókna palnych ciał stałych, w różnych warunkach, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego zapłon (iskra, łuk elektryczny lub przekroczenie temperatury samozapalenia) wybuchają, czyli ulegają gwałtownemu spalaniu połączonemu ze wzrostem ciśnienia,
- **pomieszczeniu użytkowym** - rozumie się przez to pomieszczenie spełniające funkcje zgodne z przeznaczeniem budynku i nie będące pomieszczeniem gospodarczym lub technicznym,
- **pomieszczeniu technicznym w budynku** - rozumie się przez to pomieszczenie, w którym znajdują się urządzenia służące do obsługi budynku,
- **pomieszczeniu gospodarczym w budynku** - rozumie się przez to pomieszczenie służące do przechowywania materiałów i sprzętu związanego z obsługą budynku, przedmiotów i produktów żywnościowych użytkowników budynku, opału, a także odpadków stałych,
- **piwnicy** - rozumie się przez to część budynku przeznaczoną na pomieszczenia gospodarcze lub techniczne, w których poziom podłogi ze wszystkich stron znajduje się poniżej terenu,
- **liczbie kondygnacji** - rozumie się przez to liczbę kondygnacji budynku, z wyjątkiem piwnic, suterenu, antresoli oraz poddaszy nieużytkowych,

Pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi dzielą się na:

- 1) pomieszczenia przeznaczone na stały pobyt ludzi, w których przebywanie tych samych osób w ciągu doby trwa dłużej niż 4 godziny,
- 2) pomieszczenia przeznaczone na czasowy pobyt ludzi, w których przebywanie tych samych osób w ciągu doby trwa od 2 do 4 godzin włącznie.

Nie uważa się za przeznaczone na pobyt ludzi pomieszczeń, w których:

- 1) łączny czas przebywania tych samych osób jest krótszy niż 2 godziny w ciągu doby, a wykonywane czynności mają charakter dorywczy, bądź też praca polega na krótkotrwałym przebywaniu związanym z dozorem oraz konserwacją maszyn i urządzeń lub utrzymaniem czystości i porządku,
- 2) mają miejsce procesy technologiczne nie pozwalające na zapewnienie warunków przebywania osób stanowiących ich obsługę, bez zastosowania indywidualnych urządzeń ochrony osobistej i zachowania specjalnego reżimu organizacji pracy.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

Podział budynków z uwagi na wysokość:

- 1) niskie (N) - do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie,
- 2) średniowysokie (SW) - ponad 12 m do 25 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości ponad 4 do 9 kondygnacji nadziemnych włącznie,
- 3) wysokie (W) - ponad 25 m do 55 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości ponad 9 do 18 kondygnacji nadziemnych włącznie,
- 4) wysokościowe (WW) - powyżej 55 m nad poziomem terenu.

III. WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ,

WYNIKAJĄCE Z PRZEZNACZENIA OBIEKTU, SPOSOBU

UŻYTKOWANIA, PROWADZONEGO PROCESU

TECHNOLOGICZNEGO I JEGO WARUNKÓW

TECHNICZNYCH, W TYM ZAGROŻENIA WYBUCHEM.

1. Informacje o obiekcie, program funkcjonalny.

Obiekty stanowią kompleks połączonych budynków składających się z budynku 11-kondygnacyjnego, podpiwniczonego o charakterze hotelowo-konferencyjnym oraz parterowej części gastronomicznej i konferencyjnej oraz budynku dydaktycznego 4-ro kondygnacyjnego częściowo podpiwniczonego. Teren zagospodarowany parkingami, chodnikami i zielenią. Budynek jest użytkowany od końca lat 60-tych. W latach 90-tych ubiegłego wieku budynek przeszedł remont kapitalny.

Budynki CSK - Centrum Szkoleniowo-Konferencyjne

Budynek hotelowy "1"

Na parterze znajduje się recepcja, hall, sale konferencyjne i patio. Na piętrach od 1 do 10 pokoje mieszkalne, apartamenty i pokoje 2-osobowe z łazienkami. W piwnicach pomieszczenia techniczne: węzeł cieplny, hydrofornia, rozdzielnia i magazyny.

Budynek Stołówki "2"

Budynek parterowy częściowo podpiwniczony. Na parterze 2 sale konsumpcyjne każda na kilkadziesiąt miejsc i zaplecze kuchenne. W piwnicy zaplecze kuchenne i wentylatornia z czerpniami na zewnątrz.

Budynek Auli "3"

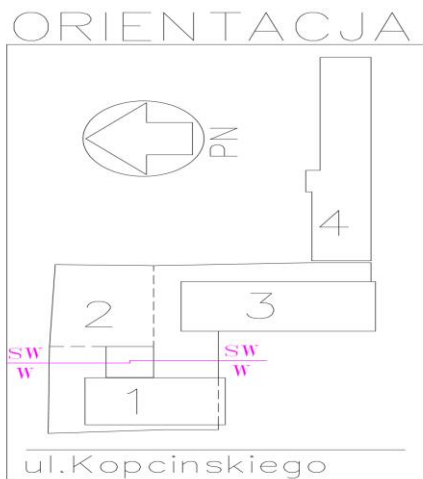
Budynek dwukondygnacyjny niepodpiwniczony. W części południowej usytuowana jest na parterze Aula na ok. 200 osób, korytarz-hall i węzły sanitarne. Na piętrze znajduje się wentylatornia.

Budynek CKJ - Centrum Kształcenia Językowego

Budynek CKJ "4"

Budynek 4-kondygnacyjny częściowo podpiwniczony. Na parterze hall i szatnia, oraz kilka pomieszczeń dydaktycznych. Na piętrach sale dydaktyczne. W piwnicy zaplecze magazynowe i pomieszczenie rozdzielni.

Dla potrzeb niniejszej instrukcji wprowadza się nowy podział budynków: budynek wysoki i budynek średniowysoki.

Budynek wysoki: budynek „1” oraz zachodnia część budynku „2”:

- Powierzchnia wewnętrzna: - ok. 3 788 m²;
- Liczba kondygnacji podziemnych: - 1;
- Liczba kondygnacji nadziemnych: - 11;
- Wysokość budynku: - 33,96 m.

Budynek średniowysoki: pozostała część budynku „2” oraz budynek „3” i „4”:

- Powierzchnia wewnętrzna: - ok. 3 535 m²;
- Liczba kondygnacji podziemnych: - 1;
- Liczba kondygnacji nadziemnych: - 4;
- Wysokość budynku: - 15,8 m.

2. Charakterystyka pożarowa budynku.

a) klasa odporności pożarowej budynku oraz klasa odporności ogniowej i stopień rozprzestrzeniania ognia elementów budowlanych:

Dla Budynku wymagana jest klasa „B” odporności pożarowej – elementy budynku nie rozprzestrzeniające ognia. Dla części podziemnej wymagana jest klasa odporności pożarowej „B”.

Wymagania klasy odporności pożarowej, przedstawione w poniższej tabeli:

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku					
	Główna konstrukcja nośna	Konstrukcja dachu	Strop ¹⁾	Ściana zewnętrzna ^{1),2)}	Ściana wewnętrzna ¹⁾	Przekrycie dachu ³⁾
B	R 120	R 30	REI 60	EI 60	EI 30	RE 30

Oznaczenia w tabeli:

R – nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polska Norma dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,

E – szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,

I – izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.

1) Jeżeli przegroda jest częścią głównej konstrukcji nośnej, powinna spełniać także kryteria nośności ogniowej (R) odpowiednio do wymagań zawartych w kol.2 i 3 dla danej klasy odporności ogniowej budynku.

2) Klasa odporności ogniowej dotyczy pasa międzykondygnacyjnego wraz z połączeniem ze stropem.

3) Wymagania nie dotyczą naswietli dachowych, świetlików, lukran i okien połaciowych, jeśli otwory w połaci dachowej nie zajmują więcej niż 20% jej powierzchni.

Budynek hotelowy „1” - jest wieżowcem o 11 kondygnacjach nadziemnych, podpiwniczonym. Wymiary budynku w rzucie 30,5 x 13,0 m. Wysokość kondygnacji typowej 2,80 m. brutto, a parteru 4,20 m. Budynek posiada konstrukcję nośną szkieletowo – murowaną. Siatka słupów 6,00 x 4,20 m. Poprzeczne ramy żelbetowe trójprzęsłowe usytuowane są w szczytach budynku oraz w środku długości, zaś pośrednie ustroje nośne stanowią ściany murowane z podciągami i rdzeniami żelbetowymi. Według dokumentacji archiwalnej w kierunku podłużnym usztywniają budynek ramy w ścianach zewnętrznych podłużnych po jednej dwuprzęsłowej i po jednej jednoprzęsłowej. Ściany zewnętrzne wypełniające szkielet z siporeksu. Na podstawie wykonanych odkrywek usztywnień podłużnych budynku nie stwierdzono. Stropy międzykondygnacyjne gęstożebrowe typu Akermana o wysokości 24 cm (pustaki h = 20

cm i płyta żelbetowa 4 cm). Schody żelbetowe monolityczne policzkowe. Szyb dźwigu o konstrukcji stalowej, obudowany ściankami na poszczególnych kondygnacjach: w piwnicy betonowymi grub. 30 cm, na wyższych kondygnacjach murowanymi o grubościach $12 \div 36$ cm (z 12 cm pustką w środku). Budynek posadowiony jest na ławach żelbetowych. Ścianki działowe na stropach z cegły dziurawki, niektóre z STG, jedynie w piwnicy i na parterze z cegły pełnej.

Przewiduje się montaż elewacji - fasada szklona SCHUECO i ceramiczna ALPHATON oraz docieplenie elewacji wełną mineralną, przyklejaną na już istniejące ocieplenie ze styropianu. Docieplenie na piętrze od 1 do 10 będzie wykonane całkowicie od nowa za pomocą wełny mineralnej, po usunięciu istniejącego styropianu. Projektowane ściany wewnętrzne wykonane będą z bloczków YTONG lub płyt GK.

Budynek restauracji i kuchni „2” - jest obiektem parterowy, podpiwniczony tylko w części kuchennej przylega do budynku hotelowego od strony północnej i wschodniej. Konstrukcję wsporczą dla stropodachu i stropu nad piwnicą w kuchni stanowią ściany murowane, natomiast stropodach nad salą restauracyjną wsparty jest na dwóch rzędach żelbetowych słupów okrągłych (siatka słupów 6,00 x 4,20 m). Strop i stropodach gęstożebrowy typu Akermana o wysokości 24 cm.

Przewiduje się montaż elewacji - fasada szklona SCHUECO i ceramiczna ALPHATON oraz docieplenie elewacji wełną mineralną, przyklejaną na już istniejące ocieplenie ze styropianu. Projektowane ściany wewnętrzne wykonane będą z bloczków YTONG lub płyt GK.

Aula „3” - jest w zasadzie budynkiem parterowym niepodpiwniczonym. Ale na małym fragmencie od strony południowej wykonano strop pośredni wydzielając w ten sposób kabinę projekcyjną. Aula przylega do budynku restauracji i do budynku dydaktycznego. Wymiary budynku w rzucie ~ 34 m x ($18 \div 19$) m. Stropodach części halowej budynku jest żelbetowy monolityczny. Płyta wsparta jest na żebrach monolitycznych o wymiarach ~ 15 x 60 cm rozstawionych co 80 cm. Żebra są 4-przęsłowe ($4 \times 6,00$ m) i nie przebiegają poziomo, lecz zgodnie ze spadkiem dachu. W przęśle północnym żebra podłużne nachylone są w kierunku środka auli, w następnym przęśle występuje obniżenie i żebra przebiegają poziomo, a w dwóch następnych przęsłach żebra podłużne wznoszą się w kierunku południowego szczytu auli. Żebra biegnące w kierunku podłużnym związane są z monolitycznymi podciągami o wymiarach 40 x 80 cm rozstawionymi co 6,0 m. Podciągi mają długość 12,50 m i oparte są z jednej strony na ścianie zewnętrznej, a z drugiej na okrągłych słupach żelbetowych.

Przewiduje się montaż elewacji - fasada szklona SCHUECO i ceramiczna ALPHATON oraz docieplenie elewacji wełną mineralną, przyklejaną na już istniejące ocieplenie ze styropianu. Projektowane ściany wewnętrzne wykonane będą z bloczków YTONG lub płyt GK.

Budynek dydaktyczny „4” - posiada 4 kondygnacje nadziemne, podpiwniczony na około połowie długości. Długość budynku: 51,08 m, a szerokość 8,94 m. Wysokość kondygnacji w świetle: piwnica 2,20 m, parter i pozostałe kondygnacje 3,00 m.

Konstrukcja budynku jest zróżnicowana: część lewa (zachodnia) ma główną konstrukcję szkieletową, w postaci poprzecznych ram wielokondygnacyjnych, dwunawowych ze wspornikami od strony frontowej, natomiast część prawa (wschodnia) ma główną konstrukcję nośną murowaną w postaci ścian poprzecznych. Według niepełnej dokumentacji archiwalnej stropy

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

międzykondygnacyjne gęstożebrowe typu Akermana o wysokości 24 cm (pustaki $h = 20$ cm i płyta żelbetowa 4 cm), natomiast wg badań skanerem Boscha stwierdzono stropy żelbetowe monolityczne. Schody żelbetowe monolityczne trójbiegowe. Budynek posadowiony jest na stopach i ławach żelbetowych. Przewiduje się montaż elewacji - fasada szklona SCHUECO i ceramiczna ALPHATON oraz docieplenie elewacji wełną mineralną, przyklejaną na już istniejące ocieplenie ze styropianu. Projektowane ściany wewnętrzne wykonane będą z bloczków YTONG lub płyt GK.

Wszystkie elementy budynków będą spełniać warunek nierozprzestrzeniania ognia – NRO, z wyjątkiem ścian zewnętrznych na których pozostanie istniejąca izolacja cieplna wykonana ze styropianu.

Ściany zewnętrzne od 1 piętra do 10 piętra budynku wysokiego, będą wykonane całkowicie z materiałów niepalnych co spełnia warunek nierozprzestrzeniania ognia.

Pasy międzykondygnacyjne są wykonane o wysokości co najmniej 0,8 m i klasie odporności ogniowej EI 60.

W strefie pożarowej ZL V klasa odporności ogniowej przegród wewnętrznych oddzielających pokoje hotelowe od dróg komunikacji ogólnej oraz od innych pomieszczeń i pokoi hotelowych, będzie wynosić dla ścian co najmniej – EI60.

W pokojach hotelowych dopuszcza się wykonywanie ścian wewnętrznych nierozprzestrzeniających ognia, bez klasy odporności ogniowej wymaganej w kolumnie 6 powyższej tabeli.

W pasie 8 m od okien części hotelowej budynku, w dachu części parterowej dopuszcza się sytuowanie wylotów kanałów wentylacyjnych i spalinowych od urządzeń gazowych oraz rur wentylujących piony kanalizacyjne.

Pozostałe przepusty instalacyjne będą zabezpieczone do klasy odporności ogniowej co najmniej EI30 (EIS30 dla przewodów wentylacji mechanicznej) lub przepusty instalacyjne będą zlokalizowane poza pasem 8 m od elewacji budynku „1”.

b) kategoria zagrożenia ludzi, w tym zagospodarowanie budynku (przeznaczenie kondygnacji i pomieszczeń) oraz przewidywana liczba osób:

Budynek wysoki zaklasyfikowany został do następujących klas zagrożenia ludzi:

- a) Piwnica: PM – kondygnacja zagospodarowana na część techniczną i magazynową;
- b) Parter: ZL I;
- c) Piętro 1 ÷ 10: ZL V.

Przewidywana liczba osób w budynku:

- piwnica: brak pomieszczeń na pobyt ludzi;
- parter: ok. 100 osób;
- piętro 1: 25 osób;
- piętro 2 ÷ 10: do 15 osób na każdej kondygnacji.

Budynek średniowysoki zaklasyfikowany został do następujących klas zagrożenia ludzi:

- a) Piwnica: ZL III;
- b) Parter bud. 2 i 3 oraz zachodnia część budynku 4: ZL I;
- c) Część wschodnia budynku 4: ZL III.

Przewidywana liczba osób w budynku:

- piwnica: do 10 osób;
- parter: ok. 450 osób;
- piętro 1 ÷ 3: ok. 140 osób.

c) podział obiektu na strefy pożarowe:

Strefę pożarową stanowi budynek albo jego część oddzielona od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia przeciwpożarowego, bądź też pasami wolnego terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalne odległości od innych budynków.

Częścią budynku jest także jego kondygnacja, jeżeli klatki schodowe w tym budynku spełniają co najmniej określone wymagania dla klatek schodowych. Powierzchnia strefy pożarowej jest obliczana jako powierzchnia wewnętrzna budynku lub jego części, przy czym wlicza się do niej także powierzchnię antresoli.

Przedmiotowy **budynek wysoki** podzielony będzie na następujące strefy pożarowe:

1. Strefa pożarowa PM1 o powierzchni około 23,5 m² i gęstości obciążenia ogniowego poniżej 500MJ/m² - hydrofornia zlokalizowana w piwnicy.
2. Strefa pożarowa PM2 o powierzchni około 62,5 m² i gęstości obciążenia ogniowego poniżej 500MJ/m² - węzeł cieplny zlokalizowany w piwnicy.
3. Strefa pożarowa PM3 o powierzchni około 3,7 m² i gęstości obciążenia ogniowego poniżej 500MJ/m² – Centrala DSO zlokalizowana w piwnicy.
4. Strefa pożarowa PM4 o powierzchni około 5,5 m² i gęstości obciążenia ogniowego poniżej 500MJ/m² – Rozdzielnia główna zlokalizowana w piwnicy.
5. Strefa pożarowa PM5 o powierzchni około 5,6 m² i gęstości obciążenia ogniowego poniżej 500MJ/m² – Centralna bateria oświetlenia awaryjnego zlokalizowana w piwnicy.
6. Strefa pożarowa PM6 o powierzchni około 4,9 m² i gęstości obciążenia ogniowego poniżej 500MJ/m² – Pomieszczenie elektryczne przy hydroforni, zlokalizowane w piwnicy.
7. Strefa pożarowa PM8 o powierzchni około 270 m² i gęstości obciążenia ogniowego poniżej do 1000MJ/m² – część piwnicy budynku 1, przeznaczona na magazyny i pralnię, bez dźwigu.
8. Strefa pożarowa ZL I o powierzchni około 472 m², obejmująca kondygnację nadziemną: parter.
9. Strefa pożarowa ZL V o powierzchni około 294 m², obejmująca kondygnację nadziemną: piętro od 1 do 10 (każda kondygnacja stanowi odrębną strefę pożarową). Łącznie 10 stref pożarowych o powierzchni około 294 m² każda.

Przedmiotowy **budynek średniowysoki** podzielony będzie na następujące strefy pożarowe:

1. Strefa pożarowa ZL III o powierzchni około 232 m², obejmująca pozostałą część piwnicy budynku 2 bez klatki schodowej.
2. Strefa pożarowa PM1 o powierzchni około 6,1 m² i gęstości obciążenia ogniowego poniżej 500MJ/m² – Rozdzielnia zlokalizowana w piwnicy budynku 4.
3. Strefa pożarowa PM2 o powierzchni około 194 m² i gęstości obciążenia ogniowego poniżej 1000MJ/m² – pozostała część piwnicy budynku 4 przeznaczona na magazyny.
4. Strefa pożarowa ZL I o powierzchni około 1918 m², obejmująca kondygnacje nadziemne: wschodnią część bud. 2, budynek 3 oraz zachodnią część bud. 4.

5. Strefa pożarowa ZL III o powierzchni około 1185 m², obejmująca kondygnacje nadziemne części wschodniej bud. 4.

Elementy oddzielenia przeciwpożarowego stanowiąc będą:

- ściany na granicy stref pożarowych;
- stropy nad piwnicami budynków;
- stropy kondygnacji nadziemnych w budynku wysokim.

Dopuszczalne powierzchnie stref pożarowych ZL określa poniższa tabela:

Kategoria zagrożenia ludzi	Dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej [m ²]			
	w budynku o jednej kondygnacji nadziemnej (bez ograniczenia wysokości)	w budynku wielokondygnacyjnym		
		Niskim (N)	Średniowysokim (SW)	Wysokim i wysokościowym (W) i (WW)
ZL I ZL III	10 000	8 000	5 000	2 500

Dopuszcza się powiększenie powierzchni stref pożarowych, z wyjątkiem stref pożarowych w budynkach wysokich (W) i wysokościowych (WW), pod warunkiem zastosowania:

- 1) stałych urządzeń gaśniczych tryskaczowych - o 100%,
- 2) samoczynnych urządzeń oddymiających uruchamianych za pomocą systemu wykrywania dymu - o 100%.

Przy jednoczesnym stosowaniu urządzeń wymienionych w pkt 1 i 2 dopuszcza się powiększenie powierzchni stref pożarowych o 200 %.

d) odległość od obiektów sąsiadujących:

Zespół budynków usytuowany jest względem obiektów sąsiednich:

- od północy sąsiaduje z budynkiem mieszkalnym w odległości ok. 15 m.
- od północnego-wschodu z:
 - budynkiem biurowo-usługowym w odległości ok. 12,9 ÷ 16,6 m;
 - budynkiem mieszkalnym w odległości ok. 17,1 m;
 - budynkiem biurowo – usługowym w odległości ok. 29,5 m;
 - obiektem – wiatą gospodarczą w odległości ok. 21 m.
- od strony południowej przebiega droga wewnętrzna oraz parkingi.
- od zachodu przebiega ul. Kopcińskiego.

e) parametry pożarowe występujących substancji palnych, w tym gęstość obciążenia ogniowego:

W strefach pożarowych ZL stosowanie do wykończenia wnętrz materiałów łatwo zapalnych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące, jest zabronione, nie przewiduje się stosowania takich materiałów.

Na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji, stosowanie materiałów i wyrobów budowlanych łatwo zapalnych jest zabronione.

Okładziny sufitów oraz sufity podwieszone należy wykonywać z materiałów niepalnych lub niezapalnych, niekapiących i nieodpadających pod wpływem ognia. Wymaganie to nie dotyczy mieszkań.

Przestrzeń między sufitem podwieszonym i stropem powinna być podzielona na sektory o powierzchni nie większej niż 1.000 m², a w korytarzach - przegrodami co 50 m, wykonanymi z materiałów niepalnych.

Materiały palne występujące w budynkach, stanowić będą materiały wyposażenia pomieszczeń gastronomicznych, socjalnych i gospodarczych oraz pokoi hotelowych i sal konferencyjnych. Materiały palne stanowić będą głównie ciała stałe.

Brak materiałów pożarowo niebezpiecznych.

Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego:

- w pomieszczeniach technicznych nie będzie przekraczać 500 MJ/m².
- w pomieszczeniach magazynowych nie będzie przekraczać 1000 MJ/m².

Dla stref pożarowych zaliczanych do kategorii zagrożenia ludzi - ZL nie oblicza się gęstości obciążenia ogniowego

f) ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych:

W Budynku we wszystkich pomieszczeniach nie występuje zagrożenie wybuchem.

Przyrost ciśnienia nieprzekraczający 5 kPa kwalifikuje pomieszczenia do nie zagrożonych wybuchem.

g) warunki ewakuacji, w tym oświetlenie awaryjne (bezpieczeństwa i ewakuacyjne) oraz przeszkodowe:

Z każdego miejsca, pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi powinna być zapewniona możliwość ewakuacji w bezpieczne miejsce na zewnątrz budynku lub do sąsiedniej strefy pożarowej, bezpośrednio albo drogami komunikacji ogólnej, zwanymi dalej "drogami ewakuacyjnymi". Z sąsiedniej strefy pożarowej powinno być wyjście bezpośrednio na zewnątrz budynku lub przez inną strefę pożarową.

Zapewnienie odpowiednich warunki ewakuacji, dających możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowanych do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także być zastosowanie technicznych środków zabezpieczeń przeciwpożarowych, polega na:

- 1) zapewnieniu dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych;
- 2) zachowaniu dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych;
- 3) zapewnieniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzieleni dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń;
- 4) zabezpieczeniu przed zadymieniem wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych dróg ewakuacyjnych, w tym: na stosowaniu urządzeń zapobiegających zadymieniu lub urządzeń i innych rozwiązań techniczno-budowlanych zapewniających usuwanie dymu;
- 5) zapewnieniu oświetlenia awaryjnego (bezpieczeństwa i ewakuacyjnego) oraz przeszkodowego w obiektach, w których jest ono niezbędne do ewakuacji ludzi;

- 6) zapewnieniu możliwości rozgłaszania sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych poprzez dźwiękowy system ostrzegawczy w budynkach, dla których jest on wymagany.

W pomieszczeniach, od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub na zewnątrz budynku, zapewnione będzie przejście, zwane dalej "przejściem ewakuacyjnym", o długości nieprzekraczającej 40 m w pomieszczeniach.

Szerokość przejścia ewakuacyjnego w pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi obliczono przyjmując wartość 0,6 m na każde 100 osób, lecz nie mniej niż 0,9 m.

Przejście, o którym mowa wyżej, nie będzie prowadzić łącznie przez więcej niż trzy pomieszczenia. Ścianek działowych oddzielających od siebie pomieszczenia, dla których określa się łącznie długość przejścia ewakuacyjnego, nie dotyczą wymagania klasy odporności ogniowej EI 30.

W pomieszczeniach przeznaczonych do przebywania ponad 50 osób lub o powierzchni przekraczającej 300 m² będą zapewnione dwa wyjścia ewakuacyjne oddalone od siebie o co najmniej 5 m, z wyjątkiem pomieszczeń „Rekreacja” w budynku 4.

Drzwi ewakuacyjne będą spełniać poniższe wymagania:

- a. drzwi jednoskrzydłowe z pomieszczeń będą posiadać szerokość co najmniej 0,9 m w świetle ościeżnicy (dopuszcza się szerokość co najmniej 0,8 m w świetle ościeżnicy do ewakuacji nie więcej niż 3 osób);
- b. drzwi z pomieszczeń przeznaczonych dla ponad 50 osób będą otwierać się na zewnątrz pomieszczeń;
- c. drzwi prowadzące z komunikacji na zewnątrz budynku lub do innej strefy pożarowej, a także szerokość drzwi na drodze ewakuacyjnej z klatki schodowej posiadać będą szerokość co najmniej 1,2 m w świetle ościeżnicy, z wyjątkiem wyjścia z klatki schodowej w budynku 4 o szerokości drzwi 0,9 m w świetle ościeżnicy;
- d. szerokość drzwi na drodze ewakuacyjnej, nieuwzględnionych w pkt. c., będzie nie mniejsza niż 0,9 m w świetle ościeżnicy;
- e. drzwi dwuskrzydłowe posiadać będą szerokość jednego, nieblokowanego skrzydła co najmniej 0,9 m w świetle ościeżnicy;
- f. drzwi wahadłowe posiadać będą szerokość pojedynczego skrzydła co najmniej 0,9 m lub dwuskrzydłowe drzwi wahadłowe co najmniej 0,6 m, przy czym oba skrzydła będą o tej samej szerokości.
- g. drzwi posiadać będą wysokość co najmniej 2,0 m w świetle ościeżnicy;
- h. zabrania się stosowania drzwi obrotowych i podnoszonych na drogach ewakuacyjnych;
- i. drzwi o wymaganej klasie odporności ogniowej będą zaopatrzone w urządzenia, zapewniające samoczynne zamykanie otworu w razie pożaru. Należy też zapewnić możliwość ręcznego otwierania drzwi służących do ewakuacji. Drzwi dwuskrzydłowe będą wyposażone w regulator kolejności zamykania (RKZ).
- j. w budynkach nie projektuje się drzwi rozsuwanych.
- k. drzwi otwierane na drogę ewakuacyjną, zawężające jej szerokość, będą wyposażone w samozamykacz lub sposób otwarcia będzie zapewniał kąt otwarcia na 180 stopni (drzwi wykładane na ścianę);
- l. drzwi na drogach ewakuacyjnych w obiekcie zaopatrzone w system kontroli dostępu, będą wyposażone w system zwolnień blokad zamków w drzwiach.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO

Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

Wymaga się takiego zaprojektowania drzwi, aby podczas pożaru nie były blokowane przez wymieniony system i aby istniała możliwość ich otwarcia bez użycia kodu, karty magnetycznej itp.;

m.w strefie pożarowej ZL V wszystkie drzwi z pomieszczeń, również z higieniczno sanitarnych, prowadzące na drogę komunikacji ogólnej będą mieć klasę odporności ogniowej EI 30.

Obudowa poziomych dróg ewakuacyjnych wykonana będzie w klasie odporności ogniowej EI 30 (EI 60 - wyłącznie w strefach pożarowych ZL V budynku wysokiego).

Szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych będzie obliczona na podstawie warunku: proporcjonalnie do liczby osób mogących przebywać jednocześnie na danej kondygnacji budynku, przyjmując co najmniej 0,6 m na 100 osób, lecz nie mniej niż 1,4 m (1,2 m dla ewakuacji nie więcej niż 20 osób).

Wysokość drogi ewakuacyjnej wynosić będzie co najmniej 2,2 m.

Korytarze stanowiące drogę ewakuacyjną będą podzielone na odcinki nie dłuższe niż 50 m przy zastosowaniu przegród z drzwiami dymoszczelnymi. Przegrody nad sufitami podwieszonymi będą wykonane z materiałów niepalnych.

Wymaganie powyższe nie dotyczy korytarzy w budynku wysokim, w których zastosowano system oddymiania poziomych dróg ewakuacyjnych. Komunikacje, które nie będą służyć do celów ewakuacji, nie będą w system oddymiania wyposażone np.: komunikacja w piwnicy.

Ściany wewnętrzne i stropy stanowiące obudowę klatki schodowej będą mieć klasę odporności ogniowej określoną, jak dla stropów budynków. Wymaganie nie dotyczy klatki schodowej (schodów wewnętrznych SW2) przebiegającej w obrębie jednej strefy pożarowej – klatka z zaplecza kuchni budynku 2.

Biegi i spoczniki schodów służące do ewakuacji będą wykonane z materiałów niepalnych i będą o klasie odporności ogniowej co najmniej R 60.

Klatka schodowa w budynku wysokim oddzielona będzie od poziomych dróg komunikacji ogólnej przedsionkiem przeciwpożarowym, z wyjątkiem parteru, gdzie wyjście z klatki schodowej prowadzi bezpośredni do holu. Przedsionek przeciwpożarowy będzie posiadać wymiary rzutu poziomego nie mniejsze niż 1,4x1,4 m, ściany i strop, a także osłony lub obudowy przewodów i kabli elektrycznych - z wyjątkiem wykorzystywanych w przedsionku - o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 60 wykonane z materiałów niepalnych oraz będą zamykane drzwiami o klasie odporności ogniowej EI 30.

Klatka schodowa i przedsionki przeciwpożarowe, stanowiące drogę ewakuacyjną w budynku wysokim, będą wyposażone w urządzenia zapobiegające ich zadymieniu – system różnicy ciśnień.

Klatka schodowa KS1 w budynku wysokim posiada parametry:

- szerokość biegu: $1,19 \div 1,5$ m;
- szerokość spocznika: $1,35 \div 1,75$ m;
- szerokość stopni wynikająca ze wzoru $2h+s= 0,60 \div 0,62$ m;
- wysokość stopni: $0,15 \div 0,16$ m;
- liczba stopni w jednym biegu: $7 \div 10$.

Schody wewnętrzne SW1 w budynku wysokim posiadają parametry:

- szerokość biegu: 1,45 m;
- szerokość spocznika: $1,03 \div 1,55$ m;
- szerokość stopni wynikająca ze wzoru $2h+s= 0,62$ m;
- wysokość stopni: 0,16 m;
- liczba stopni w jednym biegu: 6.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

Schody zewnętrzne SZ1 przy głównym wejściu do budynku wysokiego, posiadają szerokość stopni 0,35 m oraz spocznik o szerokości co najmniej 1,5 m.

Klatka schodowa KS2 w budynku średniowysokim posiada parametry:

- szerokość biegu: $1,5 \div 1,6$ m;
- szerokość spocznika: $1,35 \div 2$ m;
- szerokość stopni wynikająca ze wzoru $2h+s= 0,61 \div 0,62$ m;
- wysokość stopni: $0,155 \div 0,16$ m;
- liczba stopni w jednym biegu: $4 \div 8$;
- drzwi do klatki schodowej spełniać będą klasę odporności ogniowej co najmniej EI30;
- schody prowadzące do piwnicy wyposażone będą w ruchomą barierkę uniemożliwiającą zejście osób do piwnicy podczas ewakuacji;
- winda będzie stanowić przestrzeń klatki schodowej;
- klatka schodowa będzie wyposażona w urządzenie służące do usuwania dymu – kłapa dymowa. Przy obliczaniu wymaganej powierzchni czynnej dla celów oddymiania, będzie uwzględniona powierzchnia dźwigu osobowego.

Klatka schodowa (schody wewnętrzne SW2) w budynku średniowysokim, w zapleczu kuchni, posiada parametry:

- szerokość biegu: $0,9 \div 1,05$ m;
- szerokość spocznika: $0,7 \div 2,25$ m;
- szerokość stopni wynikająca ze wzoru $2h+s= 0,62$ m;
- wysokość stopni: $0,16$ m;
- liczba stopni w jednym biegu: $6 \div 12$;
- schody wyposażone będą w ruchomą barierkę uniemożliwiającą zejście osób do piwnicy podczas ewakuacji;
- brak urządzeń do usuwania dymu.

Schody wewnętrzne SW3 w budynku średniowysokim w holu, posiadają parametry:

- szerokość biegu: $3,8$ m;
- szerokość spocznika powyżej $1,5$ m;
- szerokość stopni wynikająca ze wzoru $2h+s= 0,56$ m;
- wysokość stopni: $0,13$ m;
- liczba stopni w jednym biegu: 5 .

Schody zewnętrzne SZ2 przy głównym wejściu do budynku 4 posiadają szerokość stopni $0,30$ m oraz spocznik o szerokości co najmniej $1,5$ m.

Schody zewnętrzne SZ3 przy wyjściu z klatki schodowej KS2 posiadają:

- szerokość biegu co najmniej $1,2$ m;
- szerokość spocznika co najmniej $1,5$ m;
- szerokość stopni $0,30$ m.

Schody zewnętrzne SZ4 przy zejściu do piwnicy budynku 2 posiadają:

- szerokość biegu co najmniej $0,85$ m;
- szerokość spocznika co najmniej $1,45$ m;
- szerokość stopni $0,30$ m.

Budynek wysoki wyposażony będzie w dźwig przystosowany do potrzeb ekip ratowniczych. Dźwig nie będzie służył do ewakuacji i przewożenia takich obiektów jak nosze lub łóżko oraz dźwig nie będzie zaprojektowany jako przelotowy. Dojście do dźwigu dla ekip ratowniczych będzie prowadzić przez przedsionek przeciwpożarowy, z wyjątkiem parteru gdzie dojście do dźwigu będzie dostępne z klatki schodowej.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

Ściany i stropy szybu dźwigu dla ekip ratowniczych będą w klasie odporności ogniowej wymaganej jak dla stropów budynku – REI60 (REI120 w piwnicy).

Szyb dźwigu dla ekip ratowniczych będzie wyposażony w urządzenia zapobiegające zadymieniu – system różnicy ciśnień.

Długość drogi ewakuacyjnej od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku, zwanej dalej "dojściem ewakuacyjnym", mierzy się wzdłuż osi drogi ewakuacyjnej. W przypadku zakończenia dojścia ewakuacyjnego przedsięwzięciem przeciwpożarowym, długość tę mierzy się do pierwszych drzwi tego przedsięwzięcia.

Długości dojść ewakuacyjnych w budynku wysokim nie przekraczają określonych w poniższej tabeli wartości dla określonej strefy pożarowej:

Rodzaj strefy pożarowej	Długość dojścia w [m]
	przy jednym dojściu
ZL I, ZL V	15 m - długości dojść ewakuacyjnych w budynku powiększono o 50% tzn. $10\text{ m} \times 1,5 = 15\text{ m}$, przy zastosowaniu systemu oddymiania poziomych dróg ewakuacyjnych, uruchamianego za pomocą systemu sygnalizacji pożarowej.

Wyjście z klatki schodowej, będzie prowadzić na zewnątrz budynku poprzez hol główny, którego obudowa (ściany i stropy) spełniać będzie klasę odporności ogniowej REI 60, a otwory w obudowie będą mieć zamknięcia o klasie odporności ogniowej EI 30. Wysokość holu będzie nie mniejsza niż 3,1 m, a szerokość drzwi prowadzących na zewnątrz budynku wynosić będzie co najmniej 1,8 m w świetle ościeżnicy.

Długości dojść ewakuacyjnych w budynku średniowysokim nie przekraczają określonych w poniższej tabeli wartości dla określonej strefy pożarowej:

Rodzaj strefy pożarowej	Długość dojścia w [m]	
	przy jednym dojściu	przy co najmniej dwóch dojściach
ZL I	nie więcej niż 18m (z zaplecza kuchni)	40 – dla dojścia krótszego; 80 – dla drugiego dojścia. Dojścia powyższe się nie pokrywają ani nie krzyżują.
ZL III	nie więcej niż 23 m	-

Wyjście z Auli [A.07], będzie prowadzić na zewnątrz budynku poprzez hol główny, którego obudowa (ściany i stropy) spełniać będą klasę odporności ogniowej REI 60, a otwory w obudowie będą mieć zamknięcia o klasie odporności ogniowej EI 30. Wysokość holu będzie nie mniejsza niż 2,2 m na granicy budynków 3 i 4, w budynku 3 wysokość holu ok. 2,75 m, a w budynku 4 wysokość holu 3,0 m i w wiatrołapie 2,5 m, szerokość drzwi prowadzących na zewnątrz budynku wynosić będzie co najmniej 1,8 m w świetle ościeżnicy.

Budynek, w którym zanik napięcia w elektrycznej sieci zasilającej może spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, a także znaczne straty materialne należy zasiląć

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

co najmniej z dwóch niezależnych, samoczynnie załączających się źródeł energii elektrycznej, oraz wyposażać w samoczynnie załączające się oświetlenie awaryjne (bezpieczeństwa i ewakuacyjne).

Oświetlenie bezpieczeństwa należy stosować w pomieszczeniach, w których nawet krótkotrwałe wyłączenie oświetlenia podstawowego może spowodować następstwa wymienione powyżej, przy czym czas działania tego oświetlenia powinien być dostosowany do warunków występujących w pomieszczeniu i wynosić nie mniej niż 1 godzinę.

Oświetlenie ewakuacyjne nie jest wymagane w pomieszczeniach, w których oświetlenie bezpieczeństwa spełnia warunek określony poniżej dla oświetlenia ewakuacyjnego, a także wymagania Polskich Norm.

Oświetlenie ewakuacyjne powinno działać przez co najmniej 1 godzinę od zaniku oświetlenia podstawowego.

W pomieszczeniu, które jest użytkowane przy zgaszonym oświetleniu podstawowym, należy stosować oświetlenie przeszkodowe, zasilane napięciem bezpiecznym, służące uwidocznieniu przeszkód wynikających z układu budynku, drogi komunikacyjnej lub sposobu jego użytkowania, a także podświetlane znaki wskazujące kierunki ewakuacji.

Oświetlenie bezpieczeństwa, ewakuacyjne i przeszkodowe oraz podświetlane znaki wskazujące kierunki ewakuacji należy wykonywać zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi wymagań w tym zakresie.

h) sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji użytkowych, a w szczególności: wentylacyjnej, ogrzewczej, elektroenergetycznej:

Instalacja elektryczna.

Sterowanie przeciwpożarowym wyłącznikiem prądu (przyciski) umieszczone w pomieszczeniach ochrony budynku. Urządzenia przeciwpożarowe (pompownia hydrantowa, systemy wentylacji pożarowej) zasilane z odrębnej rozdzielni zasilanej przed przeciwpożarowego wyłącznika prądu.

Instalacja piorunochronna.

Wykonana zgodnie z Polską Normą.

i) urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie, dostosowane do wymagań wynikających z przyjętego scenariusza rozwoju zdarzeń w czasie pożaru:

Budynek wysoki będzie wyposażony w urządzenia przeciwpożarowe:

- System sygnalizacji pożarowej (SSP);
- Dźwiękowy system ostrzegawczy (DSO);
- Instalacja awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego;
- Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa: hydranty wewnętrzne HP25 (w strefach pożarowych ZL) i HP33 (w strefach pożarowych PM), zawory

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

hydrantowe 52, zbiornik przeciwpożarowy 6 m³ oraz nasadę 75 w elewacji zewnętrznej od strony drogi pożarowej.

- Przeciwpożarowy wyłącznik prądu;
- Instalacja wentylacji pożarowej: klatka schodowa i przedsionki przeciwpożarowe stanowiące drogę ewakuacji, komunikacje stanowiące drogi ewakuacyjne oraz dźwig dla ekip ratowniczych.
- Dźwig dla ekip ratowniczych.

Budynek średniowysoki będzie wyposażony w urządzenia przeciwpożarowe:

- System sygnalizacji pożarowej (SSP);
- Instalacja awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego;
- Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa: hydranty wewnętrzne HP25 (w strefach pożarowych ZL) i HP33 (w strefach pożarowych PM);
- Przeciwpożarowy wyłącznik prądu;
- Instalacja wentylacji pożarowej: klatka schodowa KS2.

j) wyposażenie w gaśnice:

Obiekt wyposażony w gaśnice przenośne spełniające wymagania Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich (EN), dotyczących gaśnic, lub w gaśnice przewoźne.

Rodzaj gaśnic dostosowany będzie do gaszenia tych grup pożarów, określonych w Polskich Normach dotyczących podziału pożarów, które mogą wystąpić w obiektach:

- Pomieszczenia techniczne: GS-5;
- Część gastronomiczna: GP-6 ABC na każde 150 m² strefy pożarowej + GWG-2X AF + koc gaśniczy;
- Pozostała część budynków: GP-6 ABC na każde 150 m² strefy pożarowej.

Gaśnice w obiektach powinny być rozmieszczone:

1) w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, w szczególności:

- a) przy wejściach do budynków,
- b) na klatkach schodowych,
- c) na korytarzach,
- d) przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz;

2) w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki);

3) w obiektach wielokondygnacyjnych - w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli pozwalają na to istniejące warunki.

Przy rozmieszczaniu gaśnic powinny być spełnione następujące warunki:

- 1) odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m;
- 2) do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m.

k) zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru:

Zapewnienia zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru wymagają:

- 1) jednostki osadnicze o liczbie mieszkańców przekraczającej 100 osób, niestanowiące zabudowy kolonijnej, a także znajdujące się w ich granicach:

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

- budynki użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego oraz obiekty budowlane produkcyjne i magazynowe;
- 2) budynki użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego oraz obiekty budowlane produkcyjne i magazynowe, nieznajdujące się w granicach jednostek osadniczych wymienionych w pkt 1, o kubaturze brutto przekraczającej 2500 m³ lub o powierzchni przekraczającej 500 m², z wyjątkiem stacji paliw ze zbiornikami podziemnymi i stacji gazu płynnego;
 - 3) obiekty budowlane niebędące budynkami, przeznaczone dla potrzeb użyteczności publicznej lub zamieszkania zbiorowego, w których znajduje się strefa pożarowa przeznaczona do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób na powierzchni do 2 000 m²;
 - 4) obiekty budowlane gospodarki rolnej o powierzchni strefy pożarowej przekraczającej 1 000 m².

Wymagane zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru - 20 dm³/s, zapewnione jest za pomocą co najmniej dwóch hydrantów zewnętrznych zlokalizowanych na sieci wodociągowej miejskiej w odległości nie większej niż 75 m od budynków (drugi hydrant w odległości nie większej niż 150 m).

I) drogi pożarowe:

Drogę pożarową stanowi ul. Kopcińskiego oraz układ dróg wewnętrznych od strony północno-wschodniej zespołu budynków.

Wykaz niezgodności z przepisami techniczno-budowlanymi rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.) występującymi w budynku, dla których uzyskano zgodę Łódzkiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Łodzi:

1. Budynek wysoki nie jest oddzielony od budynku średniowysokiego w pionie ścianami oddzielenia przeciwpożarowego, wznoszonymi od fundamentów do przekrycia dachu. Obiekty traktowane będą jako odrębne budynki.
2. Ściany zewnętrzne części parterowej budynku wysokiego oraz ściany zewnętrzne całego budynku średniowysokiego nie spełniają warunku nierozprzestrzeniania ognia.
3. W części wewnętrznego Patio, ściany zewnętrzne budynku wysokiego, będą wykonane w klasie odporności ogniowej REI120 (element oddzielenia przeciwpożarowego):
 - a. w pasie terenu 8 m dla ścian zwróconych względem budynku średniowysokiego pod kątem mniejszym niż 60 stopni, jedynie na poziomie parteru;
 - b. w pasie terenu 4 m dla ścian zwróconych względem budynku średniowysokiego pod kątem od 60 do 120 stopni, przy wymaganej odległości 16 m.
4. Południowa ściana zewnętrzna stanowiąca element oddzielenia przeciwpożarowego, między strefami pożarowymi budynku średniowysokiego, wykonana będzie na parterze w pasie terenu 9,5 m, dla ścian zwróconych względem siebie pod kątem od 60 do 120 stopni, przy wymaganej odległości 12 m.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO

Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

5. Ściany zewnętrzne stanowiące element oddzielenia przeciwpożarowego oraz pas ściany zewnętrznej o szerokości 2 m i w klasie odporności ogniowej EI60 stosowany na granicy stref pożarowych, ocieplone są materiałem palnym – styropian.
6. Projektowana klapa dymowa w klatce schodowej KS2, w budynku średniowysokim, usytuowana jest w odległości ok. 2,25 m od ściany oddzielenia przeciwpożarowego oraz dana ściana nie jest wysunięta na wysokość 0,3 m ponad górną krawędź klapy dymowej.
7. Istniejąca podłoga podniesiona (podium sceny w auli [A.07] w budynku średniowysokim), nie będzie posiadać konstrukcji nośnej z materiałów niepalnych oraz nie będzie posiadać niezapalnej płyty podłogi od strony przestrzeni podpodłogowej w klasie odporności ogniowej REI30.
8. Piwnica budynku wysokiego jest połączona z częścią nadziemną, za pomocą przedsionka przeciwpożarowego, którego szerokość w miejscu biegu schodów wynosi $1,05 \div 1,2$ m. W przedsionku jest miejscowe obniżenie wynikające z usytuowania podciągu – belki konstrukcyjnej do wysokości 1,77 m.
9. W pomieszczeniach „Rekreacja” w budynku 4, w których może przebywać powyżej 50 osób, nie zapewniono dwóch wyjść ewakuacyjnych do klatki schodowej KS2.
10. Klatka schodowa KS1 w budynku wysokim nie spełnia wymagań w zakresie:
 - a) szerokość biegu nie mniejsza niż: 1,19 m;
 - b) szerokość spocznika nie mniejsza niż: 1,35 m (dodatkowo spoczniki będą zawężone o projektowaną instalację zaworów hydrantowych);
 - c) klatka schodowa nie jest oddzielona od holu głównego przedsionkiem przeciwpożarowym.
11. Schody wewnętrzne SW1 w budynku wysokim posiadają szerokość spocznika nie mniejszą niż: 1,03 m.
12. Klatka schodowa KS2 w budynku średniowysokim nie spełnia wymagań w zakresie:
 - a) szerokość spocznika nie mniejsza niż: 1,35 m;
 - b) szerokość drzwi prowadzących na zewnątrz budynku nie mniejsza niż 0,9 m.
13. Klatka schodowa (schody wewnętrzne SW2) w budynku średniowysokim, w zapleczu kuchni, nie spełnia wymagań w zakresie:
 - a) szerokość biegu nie mniejsza niż: 0,9 m;
 - b) szerokość spocznika nie mniejsza niż: 0,7 m;
 - c) brak urządzeń do usuwania dymu.
14. Schody wewnętrzne SW3 w budynku średniowysokim w holu, posiadają szerokość stopni wynikającą ze wzoru $2h+s$ nie mniejszą niż 0,56 m.
15. Schody zewnętrzne SZ2 przy głównym wejściu do budynku średniowysokiego posiadają szerokość stopni 0,30 m.
16. Dojście do dźwigu dla potrzeb ekip ratowniczych w budynku wysokim prowadzić będzie przez klatkę schodową – brak przedsionka przeciwpożarowego na poziomie parteru. Ponadto dźwig dla ekip ratowniczych nie będzie spełniał wymagań wynikających z Polskiej Normy dotyczącej dźwigów dla straży pożarnej, w zakresie wymiaru klapy awaryjnej, która posiadać będzie wymiary: 400 x 600 mm (wymagane wymiary 500 x 700 mm).
17. Wysokość holu głównego w budynku wysokim będzie nie mniejsza niż 3,1 m.
18. Hol główny w budynku średniowysokim nie będzie spełniał wymagań techniczno-budowlanych w zakresie:

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

- a) wysokość holu będzie nie mniejsza niż 2,2 m na granicy budynków 3 i 4, w budynku 3 wysokość holu ok. 2,75 m, a w budynku 4 wysokość holu 3,0 m i w wiatrołapie wysokość 2,5 m;
 - b) hol będzie pełnił funkcję uzupełniającą, do funkcji wynikającej z przeznaczenia budynku, jako szatnia.
19. Długość dojścia ewakuacyjnego w budynku średniowysokim będzie przekroczona i wynosi:
- a) z zaplecza kuchni nie więcej niż 18 m (strefa pożarowa ZL I);
 - b) z części wschodniej budynku 4, nie więcej niż 23 m na każdej kondygnacji nadziemnej (strefa pożarowa ZL III).

Wykaz niezgodności z przepisami ochrony przeciwpożarowej rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2010r. Nr 109, poz. 719) dla których uzyskano zgodę Łódzkiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Łodzi:

1. Hydranty wewnętrzne w budynku średniowysokim nie zapewniają ochrony pomieszczeń: magazynu bagażu i zaplecza recepcji [H.08] – brak hydrantu HP25.
2. Hydrant HP33 w piwnicy budynku wysokiego usytuowany jest w przedsionku przeciwpożarowym.
3. Brak możliwości jednoczesnego poboru wody w strefie pożarowej z dwóch hydrantów wewnętrznych 25 lub dwóch zaworów hydrantowych 52 na piętrach od 1 do 7 w budynku wysokim.

Wykaz niezgodności z przepisami ochrony przeciwpożarowej rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 124, poz. 1030) dla których uzyskano zgodę Łódzkiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Łodzi.

1. Droga pożarowa stanowiąca układ dróg wewnętrznych od strony północno-wschodniej budynków, posiada szerokość 3 m – wymagana szerokość drogi pożarowej co najmniej 4 m.

Przyjęte rozwiązania zapewniające właściwe warunki bezpieczeństwa pożarowego w budynku

1. Wyposażenie budynku średniowysokiego w instalację systemu sygnalizacji pożarowej – ochrona całkowita;
2. Strop w piwnicy budynku wysokiego w pomieszczeniu szatni męskiej wraz z sanitariatami, usytuowanego w części wysokiej budynku, lecz należącej do strefy pożarowej ZL III budynku średniowysokiego, zostanie zabezpieczony do klasy odporności ogniowej REI120;
3. Wydzielenie holu głównego budynku średniowysokiego ścianami i stropem o klasie odporności ogniowej REI60 i zamknięcie drzwiami o klasie odporności ogniowej EI30;
4. w strefie pożarowej ZL V wszystkie drzwi z pomieszczeń, również z higieniczno sanitarnych, prowadzące na drogę komunikacji ogólnej będą w klasie odporności ogniowej EI 30.

5. Wydzielenie przeciwpożarowe magazynu bagażu i zaplecza recepcji [H.08], ścianami o klasie odporności ogniowej EI60 od pozostałej części budynku średniowysokiego, z uwagi na brak ochrony hydrantami 25;
6. Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne na drogach ewakuacyjnych spełniać będzie natężenie co najmniej 2 lx;
7. Wyposażenie budynku w podwojoną ilość środka gaśniczego w gaśnicach tzn. należy przyjąć co najmniej 4 kg środka gaśniczego na 100 m² strefy pożarowej.

3. Zadania i odpowiedzialność pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Zgodnie z ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. nr 178, poz. 1380) właściciel, użytkownik lub zarządca obiektu jest obowiązany przestrzegać w czasie eksploatacji obiektu wymagania przeciwpożarowe. Aby warunek ten był realizowany niezbędnym jest określenie dla wszystkich osób, związanych z budynkiem obowiązkami pracowniczymi - zakresu odpowiedzialności za zachowanie bezpieczeństwa pożarowego obiektu.

Uznając odpowiedzialność ustawą Kierownika określa się jednocześnie zakres zadań i odpowiedzialności za zachowanie bezpieczeństwa pożarowego dla wszystkich pracowników.

Należy zaznaczyć, że zakres obowiązków służbowych poszczególnych pracowników, poza określeniem charakteru pracy, zawiera także obowiązek dbałości o bezpieczeństwo (w tym również przeciwpożarowe) obiektu na zajmowanym stanowisku pracy.

Obowiązki pracodawcy – Kierownika

jest odpowiedzialny bezpośrednio za:

- zapewnienie środków na realizację zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- organizację ochrony przeciwpożarowej w użytkowanym budynku,
- określenie obowiązków w zakresie ochrony przeciwpożarowej spoczywających na najemcach i pracownikach,
- zapewnienie przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych w budynku,
- zapewnienie wyposażenia budynków i terenu w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze,
- zapewnienie osobom przebywającym w budynku lub na terenie bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji,
- przygotowanie budynku i terenu do prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej,
- ustalenie sposobu postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- zapewnienia zaznajomienia pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- prawidłową realizację planów dostosowania budynku do wymagań ochrony przeciwpożarowej (o ile zostaną sporządzone ze względu na okoliczności),
- rozpatrywanie i wdrażanie wniosków zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego w budynkach, zgłaszanych przez nadzór wszystkich szczebli oraz pozostałych pracowników,
- nadzorowanie przestrzegania przez osoby zatrudnione przepisów przeciwpożarowych poprzez wprowadzenie odpowiedniego systemu kontroli,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

- okresowe rozpatrywanie stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego w budynku.

W zakresie administrowania zobowiązany jest do:

- zapewnienia wyposażania obiektu w sprzęt gaśniczy i ratowniczy,
- zapewnienia wyposażania obiektu w instrukcje postępowania na wypadek pożaru (alarmowe),
- zapewnienia wyposażania obiektu w pożarnicze tablice informacyjne,
- zapewnienia uwzględnienia w planach zabezpieczenia budynku wymagań ochrony przeciwpożarowej, a w szczególności zagadnień ewakuacji,
- znajomości i stosowania obowiązujących przepisów przeciwpożarowych, a w szczególności dotyczących prawidłowego utrzymania i eksploatacji budynków, urządzeń technologicznych i istniejących w budynku i na terenie instalacji, jak również kontrolowania przestrzegania tych przepisów,
- zapewnienia nadzoru nad instalacjami: elektryczną, odgromową, uziemiającą, łączności, ogrzewczą, wentylacyjną, wodociągową przeciwpożarową, kanalizacyjną,
- egzekwowania dokonywania przeglądów tych instalacji i prowadzenia dokumentacji zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- zapewnienia utrzymywania instalacji w należyтым stanie technicznym, a w razie potrzeby do przeprowadzenia ich modernizacji,
- realizacji zadań wynikających z przeprowadzonych przeglądów i kontroli urządzeń i instalacji,
- opracowania projektów rozmieszczenia sprzętu pożarniczego, oraz nadzoru nad właściwą i terminową konserwacją tego sprzętu,
- uczestniczenia w kontrolach stanu zabezpieczenia ppoż., prowadzonych przez jednostkę nadrzędną lub osobę upoważnioną,
- współdziałania z pracownikami sprawującymi funkcje kierownicze w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego urządzeń, instalacji, pomieszczeń i całego budynku,
- określania zasad postępowania w przypadku awarii urządzeń i instalacji,
- prognozowania zagrożenia wywołanego wewnętrznymi i zewnętrznymi awariami lub aktami o charakterze dywersyjnym,
- prowadzenia dokumentacji związanej z ochroną ppoż., zawierającej m.in. plany ratownicze, protokoły kontroli i meldunki o realizacji zaleceń pokontrolnych, wykazy sprzętu pożarniczego i plan jego rozmieszczenia, plany dostosowania obiektów do wymagań ochrony ppoż.

Obowiązki osób pełniących funkcje kierownicze
zobowiązania są do:

- znajomości przepisów przeciwpożarowych, szczególnie dotyczących stosowania materiałów pożarowo i wybuchowo-niebezpiecznych w kierowanych przez siebie komórkach,
- uwzględniania zagadnień ppoż. w instrukcjach bezpieczeństwa pożarowego,
- kontrolowania przestrzegania tych przepisów przez podległy personel,
- znajomości zagrożeń pożarowych i wybuchowych, a także innych miejscowych w procesach technologicznych występujących w podległych im komórkach organizacyjnych,
- przestrzegania przepisów związanych z bezpieczeństwem podczas magazynowania towarów,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO

Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

- znajomości stanu wszystkich urządzeń, których użytkowanie wiąże się z zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym oraz do dbania o ich właściwy stan techniczny,
- organizowania stanowisk pracy zabezpieczonych przed pożarem, wybuchem lub innym miejscowym zagrożeniem,
- prowadzenia szkoleń instruktażowych wstępnych w zakresie ochrony przeciwpożarowej na bezpośrednio im podległych stanowiskach pracy,
- kierowanie podległych pracowników na szkolenia okresowe,
- kontrolowania podległego personelu w zakresie przestrzegania przepisów i instrukcji ppoż., ze szczególnym uwzględnieniem tych stanowisk, na których występują szczególne zagrożenia,
- znajomości własności fizycznych i chemicznych stosowanych materiałów i do zapewnienia właściwego ich przechowywania i magazynowania,
- wprowadzenia normatywów przechowywania cieczy palnych w poszczególnych pomieszczeniach użytkowanych przez podległą komórkę,
- zapewnienia należytego stanu dróg i wyjść ewakuacyjnych oraz dostępu do użytkowanych pomieszczeń,
- zapewnienia niezastawiania i nieblokowania drzwi, bram i urządzeń przeciwpożarowych,
- zaznajamiania pracowników z zagrożeniami pożarowymi i wybuchowymi występującymi w użytkowanych pomieszczeniach, w szczególności w przypadku wprowadzania nowych technologii, stosowania nowych surowców i materiałów,
- współdziałania ze służbami technicznymi i pracownikiem prowadzącym sprawę ppoż. w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego użytkowanych pomieszczeń,
- wykonywania zarządzeń i zaleceń w sprawach dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego użytkowanych pomieszczeń,
- powiadamianie osoby prowadzącej sprawę ppoż. w obiekcie o brakach i usterkach w zabezpieczeniu przeciwpożarowym,
- uczestniczenia w próbnym alarmie pożarowym i ćwiczeniach organizowanych na terenie budynku,
- wykorzystywania narad z pracownikami do omawiania spraw zabezpieczenia ppoż.,
- zabezpieczenia użytkowanych pomieszczeń w związku z przerwami w pracy (po pracy, w dniach wolnych, w czasie remontów itp.),
- przedstawiania na naradach wniosków w sprawie bezpieczeństwa pożarowego w użytkowanych pomieszczeniach i w całym budynku.

Obowiązki wszystkich pracowników

Wszyscy pracownicy zobowiązani są do:

- przestrzegania przepisów ppoż.,
- uczestniczenia w szkoleniach ppoż. i poddawania się sprawdzianom wiedzy,
- realizacji poleceń przełożonych mających na celu poprawę stanu bezpieczeństwa pożarowego w budynku,
- utrzymywania należytego porządku na swoim stanowisku pracy i w jego otoczeniu,
- prawidłowego użytkowania instalacji i urządzeń elektroenergetycznych, a w szczególności przestrzegania zakazów samodzielnego naprawiania bezpieczników, użytkowania urządzeń grzejnych nie mających związku

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

z wykonywaną pracą oraz umieszczania na punktach świetlnych osłon i dekoracji z materiałów palnych,

- posiadania umiejętności posłużenia się podręcznym sprzętem gaśniczym,
- przestrzegania warunków bezpieczeństwa podanych w niniejszej instrukcji,
- znajomości zasad postępowania na wypadek pożaru,
- zgłaszania przełożonym lub upoważnionemu pracownikowi prowadzącemu sprawę przeciwpożarowe zauważonych zagrożeń i nieprawidłowości w zabezpieczeniu ppoż.,
- ścisłego przestrzegania zakazu wykonywania czynności zabronionych określonych w § 4 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719) – patrz załącznik 6,
- uczestniczenia w akcjach gaśniczych i ratowniczych w przypadku pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.

Obowiązki osób prowadzących sprawy osobowe

Osoby prowadzące sprawy osobowe zobowiązane są do:

- kierowania nowo zatrudnionych pracowników lub pracowników zmieniających stanowisko pracy na szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- organizowania okresowych powszechnych szkoleń w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- organizowania, w przypadku takiej potrzeby, szkoleń specjalistycznych (np. personelu technicznego, spawaczy itp.),
- przechowywania w aktach osobowych oświadczeń pracowników o zapoznaniu się z niniejszą Instrukcją i o przejściu szkolenia instruktorskiego wstępnego.

Obowiązki pracowników ochrony

Pracownicy ochrony zobowiązani są do:

- zapewnienia kontrolowania całego obiektu, a w szczególności miejsc, w których występuje duże zagrożenie pożarowe lub w których prowadzono prace pożarowo niebezpieczne,
- ścisłego współdziałania z Kierownikami komórek organizacyjnych w zakresie kontroli stanu bezpieczeństwa pożarowego po zakończeniu prac remontowych, zwłaszcza gdy były to prace pożarowo - niebezpieczne,
- realizacji zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej wpisanych do książki służby lub zleconych przez przełożonych,
- znajomości rozmieszczenia środków alarmowania i sposobu ich użycia,
- znajomości istniejących w obiekcie systemów zabezpieczeń, w tym ppoż. i umiejętności ich obsługi lub użycia,
- znajomości miejsca przechowywania kluczy do pomieszczeń i zasad postępowania w przypadku konieczności ich użycia,
- interweniowania w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ppoż. przez dowolne osoby przebywające w budynku,
- znajomości zasad ewakuacji ludzi oraz zasad ewakuacji mienia z miejsc o szczególnym znaczeniu,
- znajomości budynku i informacji ułatwiających interwencję Straży Pożarnej,
- sprawdzenia prawdziwości zadziałania systemu sygnalizacji pożarowej i natychmiastowego powiadamiania o zaistniałym pożarze lub innym miejscowym zagrożeniu przełożonych,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO

Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

- ogłaszania w przypadku pożaru lub innego miejscowego zagrożenia alarmu z równoczesnym wezwaniem Straży Pożarnej oraz do podjęcia akcji ratowniczo-gaśniczej wszystkimi dostępnymi środkami,
- w przypadku pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, do wydania zakazu wstępu do budynku osobom niezatrudnionym, za wyjątkiem upoważnionych pracowników jednostek nadrzędnych oraz osób uprawnionych do gaszenia pożaru,
- wskazania straży pożarnej miejsca pożaru (innego miejscowego zdarzenia), sposobu dojścia do ognia, punktów poboru wody, miejsc przechowywania środków neutralizacyjnych, telefonów itp.,
- utrzymanie ładu i porządku w czasie prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej,
- zabezpieczenia pogorzeliska lub miejsca zdarzenia.

IV. SPOSÓB PODDAWANIA PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM STOSOWANYCH W OBIEKCIE URZĄDZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH I GAŚNIC.

Lp.	Rodzaj instalacji	Badanie (zakres)	Częstotliwość	Kto przeprowadza
1	2	3	4	5
1.	instalacja elektryczna i odgromowa	sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów	co najmniej raz na 5 lat	uprawniony elektryk
2.	hydranty wewnętrzne	sprawność techniczna i funkcjonalna (m.in. ciśnienie i wydajność, oznakowanie, dostęp, szczelność węży	co najmniej raz w roku , szczelność węży – raz na 5 lat	konserwator sprzętu przeciwpożarowego
3.	gaśnice	kontrola sprawności technicznej, ciśnienia, rozmieszczenia, oznakowania	co najmniej raz w roku (lub częściej – wg zaleceń producenta)	konserwator sprzętu przeciwpożarowego.
4.	urządzenia oddymiające	sprawność techniczna (sterowanie, zasilanie), bieżąca konserwacja	co najmniej raz w roku (lub częściej – wg zaleceń producenta)	serwis techniczny, wskazane jest przeszkolenie przez producenta
5.	instalacje oświetlenia awaryjnego	sprawność techniczna (czas zadziałania, natężenie oświetlenia, czas świecenia lamp), bieżąca konserwacja	co najmniej raz w roku (lub częściej – wg zaleceń producenta)	serwis techniczny, wskazane jest przeszkolenie przez producenta
6.	system sygnalizacji pożaru (SSP)	sprawność techniczna (sterowanie, zasilanie), bieżąca konserwacja	co najmniej raz w roku (lub częściej – wg zaleceń producenta)	serwis techniczny, wskazane jest przeszkolenie przez producenta
7.	dźwiękowy system ostrzegawczy (DSO)	sprawność techniczna (sterowanie, zasilanie), bieżąca konserwacja	co najmniej raz w roku (lub częściej – wg zaleceń producenta)	serwis techniczny, wskazane jest przeszkolenie przez producenta

V. SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU I INNEGO ZAGROŻENIA.

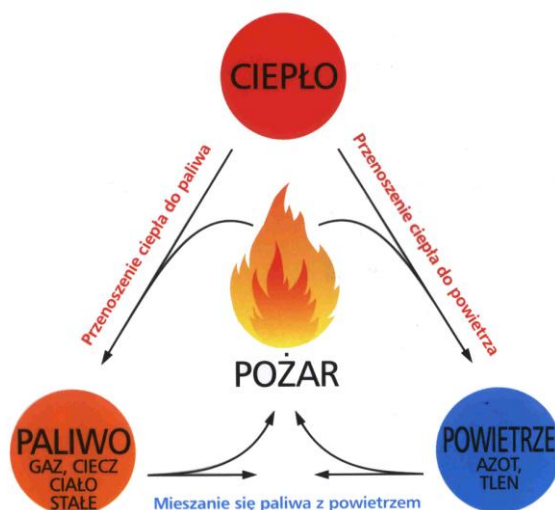
1. Ustalenia porządkowe.

Pożar jest niekontrolowanym procesem spalania w miejscu do tego nie przeznaczonym.

Warunkami niezbędnymi do zaistnienia procesu palenia, który jest procesem fizykochemicznym polegającym na reakcji łączenia się materiału palnego z tlenem z powietrza. Reakcji tej (zjawisku pożaru) towarzyszy wzrost temperatury, wydzielanie się ciepła, świecenia w postaci płomieni lub żaru, a także wydzielanie się produktów spalania w postaci dymu.

Tak więc, aby doszło do zaistnienia zjawiska pożaru muszą być spełnione trzy podstawowe warunki jednocześnie, a mianowicie:

- ♦ **tlen (który występuje w przyrodzie, a w przyrodzie stanowi ok. 21 % jego objętości),**
- ♦ **materiał palny (paliwo, gaz ciecz, ciało stałe),**
- ♦ **źródło zapłonu, którym może być każde źródło ciepła, czy też bodziec energetyczny.**

Pożarowi zawsze towarzyszą:

- dym zawierający toksyczne produkty spalania,
- wydzielanie ciepła,
- zmniejszenie stężenia tlenu w miejscu objętym pożarem.

Powstawanie dymu podczas pożaru stanowi największe zagrożenie dla życia i zdrowia człowieka. Dym jest mieszaniną gazowych i stałych produktów spalania z powietrzem. Silnie toksyczne produkty spalania znajdujące się w dymie jak np. chlor, chlorowodór, tlenek węgla, cyjanowodór powodują silne podrażnienie dróg oddechowych i powodują najczęściej zatrucie organizmu. Większość ofiar śmiertelnych w pożarach spowodowana jest zatruciem organizmu. Dym ponad to ogranicza widoczność i utrudnia odnalezienie drogi wyjścia, zmniejsza orientację przestrzenną, powodując upadki i potknięcia. Dym przenosi się szybko na znaczne odległości od źródła pożaru i posiada wysoką temperaturę. W pomieszczeniach, w których powstał pożar, temperatura wzrasta średnio do ok. 800°C, a temperatura

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

plamienia wynosi od 1200⁰ do 1600⁰C. Ciepło promieniuje na znaczne odległości, stwarzając możliwości poparzenia człowieka i zapalenia różnych materiałów. W pomieszczeniach zamkniętych pożar powoduje zmniejszenie procentowej zawartości tlenu w powietrzu. Normalne stężenie tlenu w powietrzu wynosi 21%, zmniejszenie ilości tlenu do 6-10% powoduje utratę przytomności, śpiączkę i uduszenie.

W budynku zabrania się:

- palenia tytoniu poza miejscami wyznaczonymi,
 - przechowywania cieczy palnych w pomieszczeniach do tego nie dostosowanych; o fakcie przechowywania tych cieczy w danym pomieszczeniu musi być powiadomiona ochrona,
 - składowania materiałów palnych na drogach ewakuacyjnych oraz jakichkolwiek materiałów w przejściach między stanowiskami pracy oraz poza wyznaczonymi miejscami w przejściach między regałami,
 - składowania materiałów palnych z niezachowaniem wymaganej odległości od urządzeń grzewczych,
 - gromadzenia odpadów palnych - należy je usuwać niezwłocznie po zakończeniu pracy,
 - tarasowania dostępu do sprzętu pożarniczego, wyłączników prądu i tablic rozdzielczych oraz innych urządzeń mających wpływ na bezpieczeństwo pożarowe budynku,
 - używania sprzętu pożarniczego do celów nie związanych z ochroną przeciwpożarową,
 - wprowadzania do pomieszczeń, w szczególności do pomieszczeń, w których występuje zagrożenie wybuchem urządzeń elektrycznych i narzędzi nie przewidzianych procesem technologicznym,
 - pozostawiania po pracy nie wyłączonych z gniazd sieciowych odbiorników energii elektrycznej, takich jak: wentylatory, kuchenki, grzejniki itp. ,
 - ustawiania elektrycznych urządzeń grzewczych w odległości mniejszej niż 0,5 m od materiałów palnych, bez zastosowania izolatora termicznego zabezpieczającego przed zapaleniem się podłoża,
 - stosowania dodatkowych odbiorników energii nie stanowiących wyposażenia pomieszczeń, w szczególności z otwartą spiralą grzejną oraz bez wyłączników termicznych,
 - używania niezgodnie z instrukcją obsługi lub zasadami eksploatacji urządzeń elektrycznych, naprawiania i przeróbek w/w urządzeń przez osoby nie posiadające odpowiednich uprawnień i kwalifikacji; wszelkie nieprawidłowości w pracy tych urządzeń należy zgłaszać służbom technicznym lub ochronie.
- Używanie urządzeń z wadami jest zabronione.**
- opuszczania pomieszczeń z pozostawionymi bez nadzoru odbiornikami energii nie przeznaczonymi do pracy ciągłej,
 - wychodzenia z pomieszczeń bez sprawdzenia, czy nie zachodzi możliwość powstania pożaru lub wybuchu,
 - wykonywania wszelkich czynności, które mogą spowodować pogorszenie stanu bezpieczeństwa pożarowego w budynku lub przyczynić się do powstania lub rozprzestrzenienia się pożaru.

2. Potencjalne źródła powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia i drogi jego rozprzestrzeniania.

Potencjalne źródła powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia

Źródłami pożaru w obiektach mogą być:

1. Stany awaryjne urządzeń elektrycznych i elektronicznych:
 - zwarcia,
 - przeciążenia,
 - przepięcia.
2. Stany awaryjne urządzeń technologicznych, w których są przechowywane, przerabiane lub stosowane materiały palne, a w szczególności ciecze i gazy palne.
3. Nieprzestrzeganie wymagań ochrony przeciwpożarowej wymienionych w instrukcjach technologiczno-ruchowych.
4. Brak nadzoru i konserwacji urządzeń i instalacji elektrycznych, gazowych, wentylacyjnych i klimatyzacyjnych, uziemiających, odgromowych i zabezpieczających.
5. Nieprzestrzeganie przepisów przeciwpożarowych.
6. Niewłaściwe magazynowanie materiałów łatwopalnych.
7. Niewłaściwe użytkowanie i posługiwanie się materiałami łatwopalnymi (np. odczynniki, lakiery, farby, rozpuszczalniki i inne substancje zawierające ciecze o temp. zapłonu poniżej 55°C).
8. Zaprószenie ognia przez użytkowników obiektów.
9. Zaprószenie ognia podczas prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych.
10. Umyślne podpalenie.

Źródłami innych miejscowych zagrożeń, pochodzących od otoczenia mogą być:

1. Stany awaryjne urządzeń technologicznych, w których są przechowywane, przerabiane lub stosowane substancje, które w inny sposób niż pożar lub wybuch, stanowią zagrożenia dla zdrowia, życia lub mienia.
2. Nieprzestrzeganie instrukcji technologiczno-ruchowych obowiązujących podczas transportu i stosowania tych substancji.
3. Brak nadzoru i konserwacji urządzeń technologicznych i instalacji, w których występują w/w substancje.
4. Niesprawność urządzeń zabezpieczających.
5. Nieostrożność w obchodzeniu się z tymi substancjami.
6. Błędy w obsłudze urządzeń.
7. W obiekcie należy uwzględnić możliwość innych zagrożeń wywołanych celowo, takich jak spowodowanie silnego zadymienia poprzez wrzucenie świecy dymnej, wrzucenie pojemników z gazami łzawiącymi lub obojętnymi, podrzucenie substancji zapachowych, toksycznych itp. np. napad rabunkowy.

Drogi i przyczyny rozprzestrzeniania się pożaru

Potencjalne przyczyny rozprzestrzeniania się pożarów:

- a) nie stwierdzenie (nie zauważenie) pożaru w początkowym stadium jego powstawania,
- b) opóźnione zaalarmowanie straży pożarnej,

- c) brak umiejętności u pracowników opanowania pożaru w zarodku poprzez właściwe użycie i zastosowanie podręcznego sprzętu i środków gaśniczych znajdujących się w pobliżu,
- d) brak sprawnego podręcznego sprzętu gaśniczego,
- e) niekorzystne warunki budowlane, sprzyjające rozprzestrzenieniu się pożaru (np. palne ściany, przepierzenia, stropy, okładziny ścienne lub sufitowe itp.),
- f) nagromadzenie materiałów palnych w miejscu powstania pożaru,
- g) utrudniony dostęp do miejsca powstania pożaru,
- h) brak wystarczającego zaopatrzenia wodnego,
- i) brak dojazdu dla jednostek straży pożarnej.

Rozprzestrzenianie się pożaru spowodowane jest ruchami ciepła poprzez:

- a/ konwekcję naturalną,
- b/ promieniowanie cieplne,
- c/ przewodnictwo cieplne.

W kierunku poziomym pożar rozprzestrzenia się wzdłuż ciągów komunikacyjnych i technologicznych na poszczególnych kondygnacjach.

W kierunku pionowym pożar rozprzestrzenia się poprzez:

- nie wydzielone pożarowo klatki schodowe,
- okna po elewacji budynku,
- kanały wentylacji mechanicznej.

Pożar może rozprzestrzeniać się również poprzez systemy połączeń technologicznych między pomieszczeniami.

Ciepło unoszących się prądów powietrza, oraz gorących gazów zdolne jest do ogrzania materiałów palnych znajdujących się na jego drodze, do temperatury zapalenia, co powoduje rozprzestrzenianie się pożaru. Duży wpływ na rozprzestrzenianie się pożaru może mieć również zawalenie się palącej konstrukcji obiektu, co spowoduje wzmożenie procesu palenia. Zabezpieczeniem przed zawaleniem się konstrukcji jest stosowanie konstrukcji o odpowiedniej odporności ogniowej. Możliwe jest również, iż ciepło z palącego się materiału, pomieszczenia, obiektu, może drogą promieniowania cieplnego spowodować zapalenie się materiałów palnych, bądź łatwo zapalnych narażonych na bezpośrednie działanie ognia lub temperatury.

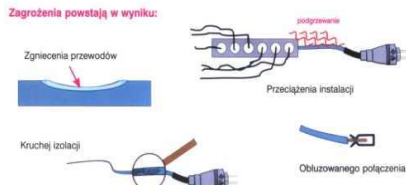
Często zauważając pożar próbujemy sami prowadzić akcję ratowniczo-gaśniczą bojąc się odpowiedzialności karnej czy też lekceważąc jego niebezpieczeństwo. Nie mamy przy tym żadnego przeszkolenia ani doświadczenia przy gaszeniu pożarów. Obecny stan prawny nakłada na Państwową Straż Pożarną obowiązek nieodpłatnego prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczych. Na osobę winną nieumyślnego spowodowania pożaru spada odpowiedzialność karna proporcjonalna do jego skutków, jednak w momencie gdy sprawca w momencie powstania pożaru nie powiadamia Państwowej Straży Pożarnej odpowiedzialność karna jest odpowiednio większa (bliższe informacje na temat sankcji karnych znajdują się w Kodeksie Pracy i Kodeksie Karnym). Lekceważąc natomiast niebezpieczeństwo pożaru musimy pamiętać o tym, że pożar ma często charakter ukryty i w momencie gdy już nam się wydawało, że opanowaliśmy jego rozwój potrafi wybuchnąć ze zdwojoną siłą powodując niewspółmiernie większe straty, a nawet zagrażając życiu i zdrowiu ludzkiemu.

3. Zasady zapobiegania powstawaniu pożarów.

Zapobieganie pożarom powstałym od instalacji i urządzeń elektrycznych.

Linie kablowe, przewody instalacji elektrycznej.

Zagrożenie pożarowe wynika ze starzenia się izolacji przewodów, utlenianiu się połączeń w rozdzielniach. Przy uszkodzeniu izolacji powstaje możliwość zwarcia między przewodami; w przypadku osłabienia izolacji powstają zwarcia międzyfazowe.

W obiekcie należy wykonywać okresowe badania stanu technicznego instalacji elektrycznej.

Zagrożenie pożarowe stwarzają dodatkowo przewody prowadzone na doraźne potrzeby, bez projektu, przewody prowizoryczne oraz stosowanie przedłużaczy.

W związku z tym należy:

- **wszelkie dodatkowe instalacje w zakresie projektowania i wykonawstwa zlecać specjalistom,**
- **zabronić stosowania połączeń tzw. prowizorycznych,**
- **ograniczyć do niezbędnego minimum stosowanie przedłużaczy.**

Uchwyty, za pomocą, których mocowane są do ścian lub sufitów przewody instalacji elektrycznej często ulegają uszkodzeniu na skutek prac remontowych prowadzonych w budynkach. Nie należy dopuszczać do możliwości wyrwania wiszących przewodów z rozdzielnic, gniazd itp. Grozi to zwarcie lub uszkodzeniem izolacji. Na powierzchni przewodów prowadzonych na powierzchni, w kanałach i tunelach gromadzą się pyły osiadłe, które mogą zapalić się w przypadku przegrzania przewodów. Między innymi stąd wynika konieczność okresowego ich usuwania.

Urządzenia grzejne.

Najczęściej stosowane są grzejniki oporowe, do których można zaliczyć urządzenia grzejne, grzałki, lutownice, żelazka, piece, suszarki itp.

Temperatura otwartej spirali grzejnej wynosi około 1000°C i jest wystarczająca do zapalenia większości materiałów palnych. Obecnie nie wolno stosować grzejników z otwartą spiralą grzejną. Element grzejny musi być osłonięty. Temperatura wewnętrznych powierzchni tych grzejników nie przekracza wartości ok. 500°C. Większość urządzeń tego typu wyposażona jest w regulatory temperatury. Zagrożenie pożarowe

związane jest z awaryjnością tych regulatorów. Wzrost temperatury ponad wartość zadaną może spowodować zapalenie się materiałów znajdujących się w sąsiedztwie grzejnika. Grzałki pozostawione pod napięciem bez wody nagrzewają się do bardzo wysokich temperatur i stanowią poważne zagrożenie pożarowe. Urządzeń tego typu oraz wszelkich urządzeń nie stanowiących wyposażenia budynku nie wolno stosować na terenie obiektu.

Zgodnie z Rozporządzeniem MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 r. Nr 109, poz. 719), w części dotyczącej urządzeń grzejnych **zabrania się:**

- przechowywania materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m. od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzać się do temperatury powyżej 100°C,
- użytkowania elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta.

Urządzenia oświetleniowe

Urządzenia oświetleniowe powodują mniejsze niż urządzenia grzejne zagrożenie pożarowe. Temperatura zewnętrzna zależy od mocy żarówki, rodzaju oprawy oświetleniowej, warunków chłodzenia i położenia żarówki. Temperatura ta może osiągnąć ok. 350°C.

Żarówka może stać się przyczyną pożaru w przypadku bezpośredniego kontaktu (zetknięcia) materiału palnego z jej powierzchnią lub w przypadku uszkodzenia mechanicznego, gdy rozgrzane elementy rozbitej żarówki spadną na materiał palny. W drugim z omawianych przypadków materiał palny musiałby być w bardzo małej odległości, ponieważ elementy rozbitej żarówki ulegają ochłodzeniu w powietrzu. Znacznie bezpieczniejsze pod względem pożarowym są świetlówki, natomiast lampy rtęciowe stwarzają podobne zagrożenie. W pomieszczeniach i przestrzeniach zewnętrznych, w których występuje zagrożenie wybuchem należy stosować oświetlenie w wykonaniu przeciwwybuchowym. Urządzenia oświetleniowe w czasie eksploatacji wymagają przeglądów, konserwacji i remontów, których częstotliwość zależy od warunków panujących w pomieszczeniu (np. zapylenie, agresywna atmosfera itp.).

Profilaktyka ppoż. w tym zakresie polega na:

- stosowaniu właściwych opraw, dostosowanych do istniejących warunków (zagrożeń), np. wodoszczelnych, pyłoszczelnych, przeciwwybuchowych itp.,
- utrzymaniu sprzętu oświetleniowego we właściwym stanie technicznym i w czystości.

Rozporządzenie MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 r. Nr 109, poz. 719), **zabrania m.in.:**

- stosowania na osłony punktów świetlnych materiałów palnych z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych, jeżeli zostaną one umieszczone co najmniej 0,05 m od żarówki,
- instalowania opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznej bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.

Osprzęt instalacji elektrycznej

Osprzęt instalacji elektrycznej powinien być dostosowany do rodzaju pomieszczenia i zastosowanych w instalacji przewodów. Obudowa osprzętu musi zapewniać zabezpieczenie przed porażeniem prądem, pożarem lub zainicjowaniem wybuchu, stosownie do warunków miejscowych, a w szczególności:

- skrzynki, rozgałęźniki, i wyłączniki w pomieszczeniach

wilgotnych, zapyłonych lub zagrożonych wybuchem powinny być dostosowane do rodzaju występujących czynników,

- jeżeli istnieje możliwość mechanicznego uszkodzenia osprzętu, należy go instalować we wnękach, lub stosować osprzęt z obudowami metalowymi,
- w miarę możliwości, gniazda i wyłączniki należy instalować w odległości nie mniejszej niż 1 m od siebie,
- wypusty oświetleniowe należy obowiązkowo zakończyć łączem świecznikowym oraz haczykiem do zawieszenia opraw (można mocować oprawy bezpośrednio do ściany) tak, aby lampa nie wisiała na przewodzie.

Wiele pożarów powstaje na skutek nieprzestrzegania elementarnych zasad bezpiecznej eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych. Dlatego też:

- niedopuszczalne jest zakładanie instalacji prowizorycznych, niewłaściwie wykonanych, np. zawieszanie przewodów na hakach, gwoździach, osłanianie żarówek czy lamp papierem lub palną tkaniną,
- nie wolno korzystać z uszkodzonych urządzeń elektrycznych ani dokonywać samowolnych ich napraw,
- kategorycznie zabrania się „naprawiania” bezpieczników drutem,
- zabrania się przeciążania urządzeń,
- po zakończeniu pracy należy wyłączyć wszystkie urządzenia i oświetlenie na swoim stanowisku.

Zapobieganie pożarom powstałym na skutek niewłaściwego obchodzenia się z cieczami łatwo zapalnymi i gazami palnymi.

Zagrożenie pożarowe wynika z własności tych cieczy i gazów. Substancje te mają niską temperaturę zapłonu. Pary tych cieczy i gazy tworzą z powietrzem mieszaninę wybuchową w stosunkowo szerokim zakresie stężeń, przy czym dolna granica wybuchowości jest z reguły niska. Własności pożarowe i wybuchowe tych substancji są zawarte w instrukcjach technologiczno-ruchowych dotyczących tych procesów, w których są używane. Spośród cieczy stwarzających największe zagrożenie wymienić należy rozpuszczalniki i benzynę, zaś spośród gazów: gaz ziemny, wodór, acetylen. Związki używane sporadycznie lub jako odczynniki, powinny być przechowywane w pomieszczeniu w ilościach odpowiadających zużyciu dziennemu lub najmniejszemu opakowaniu handlowemu. Do zainicjowania spalania par tych substancji w mieszaninie z powietrzem lub mieszanin gazów palnych z powietrzem wystarczy energia zdolna spowodować zapłon ok. 1 mm³ tej mieszaniny. Oznacza to, że zapłon może nastąpić od praktycznie każdego bodźca energetycznego, np. otwartego ognia, iskier, łuku elektrycznego czy też wyładowania elektryczności statycznej.

Zagrożenie pożarowe występujące w pomieszczeniach, w których przechowuje się, przerabia lub stosuje gazy i ciecze palne jest oczywiste. Pomieszczenie uważa się za zagrożone wybuchem, jeżeli przyrost ciśnienia wywołany zapłonem par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem przekroczy 5 kPa. Należy zaznaczyć, że jeżeli ciecz lub gaz są używane jako czynnik energetyczny (są spalane), pomieszczenia nie traktuje się jako zagrożonego wybuchem.

Główne kierunki zabezpieczenia przed pożarem lub wybuchem są następujące:

- ograniczanie do minimum ilości cieczy palnych w pomieszczeniu,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

- hermetyzacja urządzeń technologicznych, w których są one stosowane,
- niedopuszczanie do powstawania stężeń wybuchowych poprzez stosowanie odpowiednio wydajnej wentylacji,
- eliminowanie z pomieszczeń, w których są one stosowane, urządzeń i czynności, które mogły by dostarczyć wystarczającego do ich zapalenia bodźca energetycznego,
- utrzymywanie czystości poprzez częste usuwanie pyłów osiadłych.

Zagrożenie pożarowe wynika również z doraźnego stosowania tych substancji, a zwłaszcza:

- niewłaściwego przechowywania cieczy i gazów,
- wylewania cieczy łatwo zapalnych po ich użyciu do kanalizacji ogólnej,
- zmywania podłóg cieczą łatwozapalną,
- malowania lakierami wysoce rozcieńczonymi,
- mycia elementów urządzeń przy użyciu cieczy łatwozapalnych,
- podgrzewania substancji do konserwacji i renowacji pokryć dachowych bez należytego zabezpieczenia.

W zakresie przechowywania cieczy łatwo zapalnych Rozporządzenie MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719) zobowiązuje do przestrzegania następujących zasad:

- wszystkie czynności związane z wytwarzaniem, przetwarzaniem, obróbką, transportem lub składowaniem materiałów należy wykonać zgodnie z warunkami ochrony ppoż. określonymi w instrukcji technologiczno-ruchowej, lub zgodnie ze wskazaniami producenta,
- materiały powinny być przechowywane w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu w następstwie procesu składowania lub wzajemnego oddziaływania (tabela wykluczeń),
- ciecze o temp. zapłonu poniżej 55°C należy przechowywać w pojemnikach z materiałów co najmniej trudno zapalnych, odprowadzających ładunki elektryczności statycznej, wyposażonych w szczelne zamknięcia,
- w obiektach zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi nie należy przechowywać tych materiałów w pomieszczeniach piwnicznych, na poddaszach i strychach, w obrębie klatek schodowych i korytarzy oraz w innych pomieszczeniach ogólnie dostępnych,
- w budynkach produkcyjnych lub magazynowych ciecze palne o temperaturze zapłonu do 55°C powinny być przerabiane lub magazynowane na najwyższej kondygnacji,
- sytuowanie w/w pomieszczeń w piwnicy jest zabronione,
- przy stosowaniu cieczy łatwo zapalnych i gazów palnych w pomieszczeniu należy zapewnić skuteczną wentylację,
- przy przechowywaniu cieczy palnych o temperaturze zapłonu poniżej 328⁰K w budynkach zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi należy przestrzegać następujących normatywów:
- w jednej strefie pożarowej zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi innej niż ZL IV (budynki mieszkalne) oraz o przeznaczeniu innym niż handlowo-usługowe, dopuszcza się przechowywanie do 10 dm³ cieczy o temperaturze zapłonu do 21°C oraz do 50 dm³ cieczy o temp. zapłonu 21°C-55°C, a w mieszkaniach odpowiednio 5 i 20 dm³ cieczy,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

- w pomieszczeniach usługowo - handlowych dopuszczalne jest przechowywanie cieczy palnych o temperaturze zapłonu do 55°C w takiej ilości, aby obciążenie ogniowe stworzone przez te ciecze nie przekroczyło 500 MJ/m²,
- w pomieszczeniach handlowo - usługowych stanowiących odrębną strefę pożarową dopuszcza się przechowywanie większej ilości cieczy od określonych wyżej, pod warunkiem, że pomieszczenia te spełniają wymagania budowlane i instalacyjne dotyczące obiektów magazynowych,
- nie należy przechowywać cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 55°C w pojemnikach, urządzeniach i instalacjach nie przystosowanych do tego celu,
- dopuszcza się sytuowanie na zewnątrz budynków PM, w miejscu obudowanym z trzech stron pełnymi ścianami o odporności ogniowej co najmniej REI 120, do dwóch wiązek, zawierających po 16 butli z gazem palnym każda, połączonych wspólnym kolektorem ze stacjami rozprężania,
- stanowiska gazów technicznych powinny być zabezpieczone przed możliwością nagrzania się butli powyżej 35°C,
- przy eksploatacji aparatów zasilanych gazami technicznymi, poprzez przyłącza lub instalacje, z butli albo z rozprężalni, należy bezwzględnie przestrzegać warunków bezpieczeństwa podanych w instrukcjach technologiczno-ruchowych.

Pożary powstałe od nie zgaszonych papierosów.

Nie zgaszone papierosy stanowią źródło ognia o temperaturze od 250-800°C. Niedopałek może tlić się nawet do 12 min. Najbardziej podatne na zapalenie od niedopałków są materiały, których temperatura zapalenia jest w granicach temperatury niedopałka a w szczególności:

- gazy, ciecze łatwo zapalne i ich pary,
- papier i wyroby z papieru,
- materiały pochodzenia celulozowego,
- tkaniny,
- palne i wybuchowe pyły,
- trociny i odpady z drewna.

W związku z powyższym w budynku obowiązuje bezwzględny zakaz palenia tytoniu (poza miejscami do tego wyznaczonymi i wyraźnie oznakowanymi) oraz używania otwartego ognia.

Zapobieganie pożarom na terenie parkingu.

Na terenie parkingu zabrania się:

- parkowania poza miejscem postojowym przydzielonym dla danego pojazdu,
- pozostawiania samochodu poza miejscem postojowym w sposób uniemożliwiający wyjazd innym użytkownikom lub tarasowania dróg wewnętrznych w inny sposób,
- wjazdu na parking pojazdem z nieszczelnym układem paliwowym,
- pozostawiania nie uprzątniętych wycieków paliwa lub oleju (np. można zasypać je piaskiem lub diatomitem, usunąć zanieczyszczony piasek z pomieszczenia w bezpieczne miejsce i ponownie zasypać piaskiem,
- uruchamiania silnika w wypadku stwierdzenia rozlania się paliwa,

- palenia tytoniu i używania otwartego ognia,
- przelewania paliwa oraz napełniania zbiornika na terenie parkingu,
- wykonywania czynności obsługowych i naprawczych na stanowisku postojowym i na terenie całego parkingu,
- składowania materiałów palnych na drogach oraz jakichkolwiek materiałów w przejściach (przejazdach) między stanowiskami postojowymi.

Zapobieganie pożarom przy aranżacji pomieszczeń.

Przy aranżacji pomieszczeń należy zapewnić ogólne warunki bezpieczeństwa pożarowego, bezpieczną ewakuację osób, prawidłowy stan instalacji i urządzeń oraz przestrzegać zasad przechowywania i składowania materiałów palnych, a w szczególności:

- zapewnić co najmniej dwa wyjścia ewakuacyjne z pomieszczeń, w których może przebywać więcej niż 50 osób lub których powierzchnia przekracza 300 m²,
- zapewnić szerokość drzwi dostosowaną do liczby osób mogących przebywać jednocześnie w pomieszczeniu, zachowując wskaźnik 0,6 m na 100 osób, ale nie mniej niż 0,9 m na każde drzwi,
- zapewnić drzwi wyjściowe otwierające się na zewnątrz pomieszczenia, nie rozsuwane, podnoszone lub obrotowe,
- zapewnić wymaganą przepisami długość przejścia w pomieszczeniu, mierzoną od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek do wyjścia ewakuacyjnego z tego pomieszczenia,
- zapewnić wymaganą przepisami długość dojścia ewakuacyjnego mierzoną od wyjścia z pomieszczenia do wyjścia na zewnątrz budynku,
- zapewnić stałe elementy wyposażenia oraz wystroju wewnątrz z materiałów niepalnych lub co najmniej trudno zapalnych,
- zapewnić okładziny sufitowe lub sufity podwieszane z materiałów niepalnych lub niezapalnych, niekapiących i nieodpadających pod wpływem ognia,
- rozważyć zastosowanie oświetlenia ewakuacyjnego i bezpieczeństwa,

Podstawowe zasady bezpieczeństwa podczas magazynowania.

Przy magazynowaniu towarów należy przestrzegać następujących zasad:

- wszystkie czynności związane z magazynowaniem towarów pożarowo niebezpiecznych należy wykonywać zgodnie z warunkami ochrony przeciwpożarowej określonymi w instrukcji technologicznej, wg wskazań producenta i kart charakterystyk materiałów,
- materiały niebezpieczne pożarowo powinny być przechowywane w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu w następstwie procesu składowania lub ich wzajemnego oddziaływania,
- ciecze o temperaturze zapłonu do 55°C należy przechowywać wyłącznie w pojemnikach wykonanych z materiałów co najmniej trudno zapalnych, odprowadzających ładunki elektryczności statycznej wyposażonych w szczelne zamknięcia; pojemniki powinny być zabezpieczone przed stłuczeniem,
- nie należy przechowywać cieczy palnych o temperaturze zapłonu do 55°C, w pojemnikach, urządzeniach i instalacjach nie dostosowanych do tego celu,
- wokół placów składowych, składowisk przy obiektach oraz obiektach tymczasowych o konstrukcji palnej należy zachować pas ochronny o szerokości minimum 2 m i nawierzchni z materiałów niepalnych lub gruntownie oczyszczonej.

Stosownie do potrzeb magazyn należy zgodnie z przepisami zabezpieczyć przed pożarem i wybuchem.

4. Postępowanie w przypadku pożaru lub innego zagrożenia.

Alarmowanie o niebezpieczeństwie

Każdy kto zauważy pożar lub uzyskał informacje o pożarze zobowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast zaalarmować:

- ✓ osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru, narażone na jego skutki;
- ✓ telefonicznie lub w inny dostępny sposób najbliższą jednostkę Państwowej Straży Pożarnej **tel. 998 lub z tel. kom. 112**;
- ✓ ochronę obiektu
- ✓ Kierownika **tel.**

Alarmowanie straży pożarnej należy przeprowadzić z najbliższego telefonu miejskiego lub telefonu komórkowego. Po uzyskaniu połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:

- gdzie się pali - adres, nazwa obiektu, kondygnacja (np. budynek),
- co się pali (np. pomieszczenie biurowe na I piętrze),
- czy jest zagrożone życie ludzkie,
- swoje imię i nazwisko oraz numer telefonu z którego się dzwoni.

UWAGA: Nie odkładać słuchawki telefonu do czasu uzyskania potwierdzenia zgłoszenia pożaru przez dyżurnego straży pożarnej. Po odłożeniu słuchawki chwilę odczekać, na ewentualne sprawdzenie wiarygodności zgłoszenia.

W razie potrzeby (wypadek lub awaria) zaalarmować:

	Pogotowie Ratunkowe	- tel. 999
	Policję	- tel. 997
	Pogotowie gazowe	- tel. 992
	Pogotowie energetyczne	- tel. 991
	Ochronę obiektu	- tel.
	Kierownika	- tel.
	- tel.

Zasady postępowania w przypadku powstania pożaru.

- równocześnie z alarmowaniem o niebezpieczeństwie należy przystąpić do gaszenia pożaru dostępnym sprzętem gaśniczym, udzielania pomocy poszkodowanym lub zagrożonym.
- w pierwszej kolejności należy ratować ludzi, których życiu zagraża niebezpieczeństwo,
- ewakuując zagrożone mienie należy ewakuować przedmioty i materiały najbardziej wartościowe,
- nie należy bez koniecznej potrzeby otwierać drzwi, okien do pomieszczeń, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
- należy usunąć z zasięgu ognia wszystkie materiały palne, a w szczególności butle z gazami sprężonymi z płynami łatwo zapalnymi, cenne maszyny, urządzenia i ważne dokumenty,
- w przypadku pożaru pojazdu na terenie obiektu pojazd ten należy odsunąć na bezpieczną odległość od miejsc, w których występują materiały palne,
- gasząc urządzenie elektryczne pod napięciem należy używać do tego celu gaśnic proszkowych lub śniegowych (CO₂).

Na sygnał alarmu, wszyscy przerywają zajęcia, wyłączają wszystkie urządzenia i realizują polecenia oraz ustalone zadania w zakresie przygotowania ewakuacji i jej sprawnego przeprowadzenia.

Pracownicy, którzy nie biorą bezpośrednio udziału w akcji ratowniczo – gaśniczej powinni:

- zapobiegać panice informując spokojnym głosem o kierunku wyjścia z obiektu,
- wzywać do zachowania spokoju,
- rozłożyć opiekę nad osobami poszkodowanymi.

W przypadku wykrycia pożaru w pojedynczym pomieszczeniu, pracownicy oraz osoby przewidziane do udziału w akcji wykonują następujące czynności:

- informują Kierownika o zaistniałym pożarze i miejscu jego powstania,
- przystępują do otwarcia (ewentualnie kluczami awaryjnymi) zagrożonego pomieszczenia z zachowaniem zasad bezpieczeństwa,
- po otwarciu pomieszczenia, w miarę potrzeb i swoich możliwości wyprowadzają zagrożonych ludzi udzielając im pierwszej pomocy,
- przystępują do gaszenia pożaru dostępnym sprzętem gaśniczym,
- bez wywoływania paniki kierują interesantów i gości do wyjścia.

Do czasu przybycia Państwowej Straży Pożarnej kierownikiem akcji ratowniczo-gaśniczej jest Kierownik lub wyznaczona Osoba przez niego upoważniona. Kierując akcją powinien podjąć następujące działania:

- zapoznać się z zaistniałym zdarzeniem, a w szczególności czy zagrożeni są ludzie,
- wydać polecenia bezpośrednim podwładnym w zakresie akcji ratowniczej i ewakuacyjnej, wskazać drogi i kierunki ewakuacji, miejsca zbiórki, sprawdzenia, czy wszyscy opuścili pomieszczenia, zabezpieczenia i ewakuacji mienia,
- kierować ewakuacją z kondygnacji i pomieszczeń nie dopuszczając do zatorów na drogach ewakuacyjnych (z wykorzystaniem dostępnych środków łączności),

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

- w zależności od potrzeb wydać polecenie zaalarmowania innych niż Państwowa Straż Pożarna podmiotów ratowniczych i służb miejskich,
- przystąpić do organizacji ewakuacji ludzi,
- otworzyć kluczymi awaryjnymi zagrożone pomieszczenia,
- wyprowadzić ze strefy zagrożenia osoby postronne przebywające na terenie obiektu i pracowników zwracając szczególną uwagę na osoby poszkodowane; udzielić im pomocy,
- nie dopuścić do powstania paniki wśród ewakuowanych,
- wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do strefy pożaru,
- usunąć z zasięgu ognia materiały palne, wybuchowe, a także cenne elementy wyposażenia pomieszczeń, a następnie przy użyciu sprzętu gaśniczego przystąpić do likwidacji pożaru (innego miejscowego zagrożenia),
- wydać polecenia o zabezpieczeniu stanowisk pracy i dokumentacji znajdującej się w posiadaniu oraz co do sposobu zabezpieczenia mienia,
- polecić przeprowadzenie utworzonych grup ewakuacyjnych na teren dla ewakuowanych zgodnie z ustalonymi kierunkami ewakuacji,
- kontrolować przebieg ewakuacji z poszczególnych części obiektu,
- zapewnić sprawdzenie pomieszczeń,
- po przyjeździe straży niezwłocznie zapoznać D-cę z zaistniałą sytuacją, podjętymi decyzjami i przekazać mu kierowanie akcją,
- przez cały czas prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych powinien współdziałać z Dowódcą straży pożarnej,
- decyzję o ewakuacji mienia wydać na wyraźne polecenie kierującego akcją ratowniczo-gaśniczą Dowódcy straży Pożarnej,
- czynnie uczestniczyć w likwidacji zagrożeń i zabezpieczaniu mienia i urządzeń znajdujących się w obiekcie,
- wydać decyzję w sprawie doraźnej opieki nad ewakuowanymi,
- ustalić miejsce dla ewakuowanego mienia,
- zabezpieczyć teren zdarzenia po zakończeniu akcji przed osobami postronnymi wydając stosowne dyspozycje.

Każdy pracownik zobowiązany jest do podporządkowania się poleceniom wydanym przez Dowódcę przybyłych jednostek Państwowej Straży Pożarnej. Pracownicy obiektu zobowiązani są do sprawdzenia, czy wszyscy opuścili pomieszczenia. Sprawdzanie, czy wszyscy opuścili pomieszczenia należy rozpocząć od miejsc najbardziej oddalonych od wyjścia.

Uwaga: należy wyznaczyć osobę (osoby), która sprawdzi wszystkie pomieszczenia (magazynki, toalety, szatnie itp.), czy ktoś w nich nie został.

Zabezpieczenie pogorzeliska.

Wyznaczony przez Kierownika pracownik jest odpowiedzialny za:

- zabezpieczenie miejsca pożaru i wystawienie posterunku pogorzeliskowego w celu zapobiegania powstania pożaru wtórnego;
- przystąpienie do uporządkowania pogorzeliska po zakończeniu działalności komisji powołanej dla ustalenia okoliczności przyczyn powstania i rozprzestrzeniania pożaru.

Działania związane z wyżej wymienionymi poleceniami powinny być szczegółowo udokumentowane.

5. Rodzaje i sposób obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych.

Do prowadzenia skutecznej działalności w zapobieganiu pożarom i ich zwalczaniu niezbędne jest posiadanie wiedzy o procesie spalania, gdyż tylko ona pozwala na wszechstronną ocenę elementów, jakie składają się na szeroko rozumiane zjawisko pożaru.

Ogólnie rzecz biorąc, spalanie się czegokolwiek jest procesem chemicznym, w czasie, którego występuje łączenie się materiału palnego z utleniaczem (najczęściej tlenem), podczas którego wydzielają się światło, ciepło i inne produkty spalania. Aby powstał, a następnie rozwijał się proces spalania konieczne jest istnienie w odpowiedniej proporcji substancji palnej, utleniacza i źródła zapalenia (bodźca energetycznego). Wynika z tego jednoznacznie, że do przerwania istniejącego już procesu spalania konieczna jest zmiana proporcji składników procesu tj.:

1. Usunięcie materiału palnego lub uczynienie go (w różny sposób) niepalnym w lokalnie występujących warunkach.
2. Eliminowanie bodźca termicznego podtrzymującego proces spalania (np. chłodzenie układu palnego).
3. Odcięcie dostępu utleniacza do miejsca pożaru.

Wymienione wyżej czynności stanowią istotę techniki gaszenia pożarów, przy czym podręczny sprzęt gaśniczy spełnia w tej technice rolę zasadniczą w sytuacjach, kiedy istnieje możliwość ugaszenia pożarów w zarodku, tj. w pierwszej fazie jego trwania.

Funkcja podręcznego sprzętu gaśniczego polega bądź to na działaniu jednostkowym, tj. chłodzeniu materiału palnego, bądź na odcięciu od niego dostępu tlenu, albo oba te mechanizmy gaśnicze występują jednocześnie.

Do podręcznego sprzętu gaśniczego zalicza się: gaśnice i agregaty gaśnicze, koce gaśnicze.

W zależności od rodzaju spalającego się materiału i sposobu, w jaki ten materiał się spala, pożary zostały podzielone na pięć grup. Do gaszenia poszczególnych grup pożarów należy stosować odpowiednie środki gaśnicze.

Grupy te oznacza się dużymi literami alfabetu od A do F. Stosowane do gaszenia ognia środki gaśnicze muszą być odpowiednie do danej grupy, w której obrębie zachodzi zjawisko spalania się:

- a) do gaszenia pożarów grupy **A** (w których występuje zjawisko spalania żarowego, np. drewna, papieru, tkanin) stosuje się gaśnice pianowe oraz proszkowe oznaczone ABC.
- b) do gaszenia pożarów grupy **B** (cieczy palnych i substancji stałych topiących się np. benzyn, alkoholi, olejów, tłuszczów, lakierów) stosuje się zamiennie gaśnice, pianowe, śniegowe, proszkowe.
- c) do gaszenia pożarów grupy **C** (gazów palnych, np. propanu, acetylenu, gazu ziemnego) stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe, śniegowe,
- d) do gaszenia pożarów grupy **D** (metali lekkich, np. magnezu, sodu, potasu, litu) stosuje się gaśnice proszkowe do tego celu przeznaczone (oznaczone literą D),
- e) do gaszenia pożarów grupy **F** (tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych) stosuje się gaśnice pianowe do tego celu przeznaczone (oznaczone literą F).

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

W związku z powyższym, standardowe wyposażenie obiektu stanowią gaśnice i hydranty. Zasady posługiwania się poszczególnymi typami gaśnic i hydrantem omówiono w dalszej części. Przeznaczenie gaśnicy, jej wielkości oraz sposób jej użycia określony jest również na naklejonej etykiecie.

Gaśnica śniegowa przeznaczona jest do gaszenia pożarów grupy BC.

Sposób użycia: zdjąć z wieszaka lub chwycić za uchwyt, podbiec z gaśnicą do ognia, uruchomić przez, chwycić rękę dyszy, uruchomić przez odkręcenie w lewo zaworu butli i skierować strumień środka gaśniczego na źródło ognia.

Gaśnica śniegowa GS-5X

Przeznaczona jest do gaszenia pożarów grupy B i C

Gaśnica proszkowa przeznaczona jest do gaszenia pożarów grupy BC, ABC lub ABCD (w zależności od wersji).

Sposób użycia: zdjąć z wieszaka lub chwycić za uchwyt, podbiec z gaśnicą do ognia, uruchomić przez wyciągnięcie zawleczki i wciśnięcie ręką dźwigni, i skierować strumień środka gaśniczego na źródło ognia.

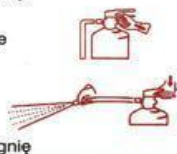
Gaśnica proszkowa GP-6x-ABC

Przeznaczona jest do gaszenia pożarów grupy A, B i C

Obsługa gaśnicy:

1. Wyciągnąć zabezpieczenie
2. Wyjąć wąż z uchwytu, skierować na źródło ognia, nacisnąć dźwignię

Każda gaśnica wyposażona jest w etykietę, która zawiera informacje dotyczącą gaśnicy, agregatu. Na etykiecie zawarte są informacje:

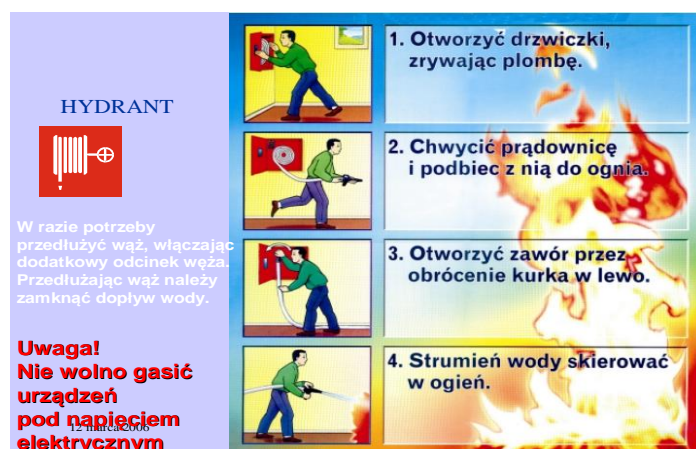
INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

- rodzaj gaśnicy
- sposób uruchamiania,
- zakres stosowania (grupy pożarów),
- informacje użytkowe,
- producent gaśnicy, agregatu,
- informacje o dacie produkcji.

Hydrant wewnętrzny.

Ma zastosowanie do lokalizowania pożarów wszędzie tam, gdzie jako środek gaśniczy można stosować wodę. Sposób użycia: otworzyć szafkę, rozwinąć odcinek węża w kierunku pożaru; otworzyć zawór hydrantu i skierować strumień wody na źródło ognia.

Zabrania się używania gaśnic do gaszenia palącej się na człowieku odzieży!
Znalazłeś się jako pierwszy, w miejscu gdzie wybuchł pożar i masz do dyspozycji gaśnicę, należy:

Zbliżyć się do pożaru zgodnie z kierunkiem wiatru (wiatr w plecy). Środek gaśniczy skierować do źródła ognia zgodnie z kierunkiem wiatru. Gaszący nie powinien narażać się na działanie dymu i promieniowania ciepłego.

- ⇒ Pożary powierzchniowe gasić zaczynając od przodu "zawijając". Bezsensowne jest kierowanie strumienia środka gaśniczego do środka pożaru, bo powoduje to jego rozszerzanie.
- ⇒ Pożary kropli i cieczy spadających gasić od góry do dołu! Płonące ciecze spadają na podłogę i powodują drugi pożar. Zanim nie ugasi się kropli spadających nie można ugasić pożaru na podłodze.
- ⇒ Pożary ścian gasić od dołu do góry. Wznoszące się pionowo do góry ciepło powoduje rozprzestrzenianie się palenia materiału. Ograniczenie rozwoju pożaru do góry może być ograniczone po uprzednim ugaszeniu źródła pożaru.
- ⇒ Wystarczającą liczbę gaśnic do ugaszenia pożaru używać jednocześnie, nie pojedynczo! Wcześniej, szybko zgromadzić potrzebną ilość środków gaśniczych w pobliżu źródła ognia. Ważne jest to wtedy gdy wiemy, iż jedna gaśnica nie wystarczy.
- ⇒ Uważać na wtórny zapłon. Palne pary mogą się ponownie zapalić w przypadku zetknięcia się z nagrzanymi przedmiotami. Należy dlatego pozostać w gotowości przy powierzchni, która była objęta pożarem. Nie na niej, ale obok.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
 Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

- ⇒ Po użyciu gaśnicy nie wieszać na dotychczasowym stanowisku, lecz oddać do napełnienia środkiem gaśniczym. Gaśnice nie mogą być używane wielokrotnie lub dowolną ilość razy. Nawet wtedy gdy raz niewielką ilość środka gaśniczego zużyto, musi się gaśnicę skierować do warsztatu.

Zasady gaszenia ognia za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego

Gasić ogień w kierunku wiatru (z wiatrem)

Palące się powierzchnie gasić rozpoczynając od brzegu!

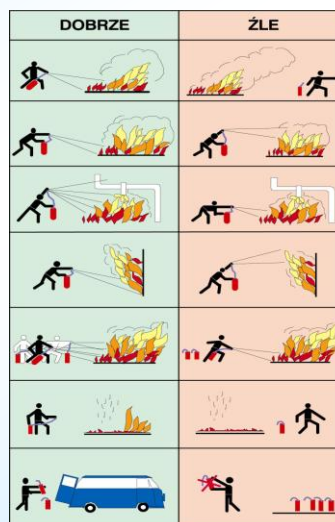
Pożary substancji kapiących i płynących gasić strumieniem skierowanym od góry do dołu!

Pożary ścian gasić strumieniem skierowanym od dołu do góry!

Stosować wystarczającą liczbę gaśnic - nigdy jedną po drugiej

Zwracać uwagę na możliwość ponownego rozpalenia się ognia

Nigdy nie wieszać gaśnic po użyciu na stałe miejsce. Najpierw zlecić ponowne napełnienie!

Uruchomianie gaśnic znajdujących się w obiekcie:

Z zaworem dźwigniowym (proszkowe, śniegowe):

- wyjąć zawleczkę zabezpieczającą dźwignię zaworu,
- docisnąć dźwignię zaworu do uchwytu,
- skierować dyszę bądź prądownicę na palący się materiał,
- jeśli na prądownicy znajduje się dodatkowa dźwignia, to po dociśnięciu dźwigni zaworu odczekać 6 sek. i po skierowaniu prądownicy w kierunku pożaru nacisnąć dźwignię,

PRZYKŁADOWE ZASTOSOWANIA SYMBOLI GRAFICZNYCH

GAŚNICA ŚNIEGOWA

W razie pożaru należy:

- * przenieść gaśnicę i podbiec z nią do ognia
- * przed uruchomieniem wyciągnąć zawleczkę, nacisnąć dźwignię uwalniając CO₂
- * dyszę gaśnicy skierować w ogień

Gaśnica może być stosowana do gaszenia urządzeń pod napięciem. Gaśnica podczas użycia oziębia się. Trzymać dyszę tylko za uchwyt.

GAŚNICA PROSZKOWA

W razie pożaru należy:

- * zdjąć z wieszaka i podbiec z nią do ognia
- * przed uruchomieniem wyciągnąć zawleczkę i nacisnąć dźwignię uwalniając proszek
- * strumień proszku skierować w ogień naciskając prądownicę

Manometr wskazuje utrzymywanie się stałego ciśnienia w gaśnicy.

Obsługa koca gaśniczego

Koce gaśnicze służą do tłumienia pożaru w zarodku.

Sposób użycia: chwycić oburącz za uchwyty zwisające u dołu futerału i szarpnąć w dół, spowoduje to zerwanie plomb i wysunięcie się koca, następnie rozwinąć koc przez strzepnięcie, podbiec do ognia, narzucić koc na palący się przedmiot i przez przyduszenie obrzeży starać się odizolować miejsce pożaru od dostępu powietrza.

PRZYKŁADOWE ZASTOSOWANIE SYMBOLI GRAFICZNYCH

KOC GAŚNICZY

W razie pożaru należy:

- * ująć koc za uchwyty i wyciągnąć z futerału, zrywając plombę
- * podbiec z kocem do ognia, od strony wiatru
- * rozwinąć koc przez strzepnięcie
- * narzucić koc na palący się przedmiot
- * otulić obrzeża koca dookoła palącego się przedmiotu, odcinając w ten sposób dostęp powietrza
- * pozostawić koc aż do zupełnego wygaśnięcia ognia

Zachować ostrożność, gdyż istnieje niebezpieczeństwo poparzenia przez ognie żrące, które wydostają się spod obrzeży koca.

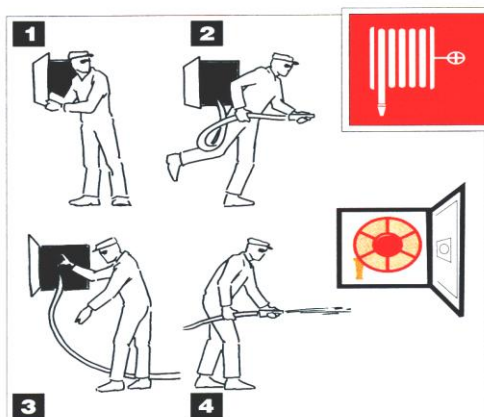

HYDRANT

W razie pożaru należy:

- * otworzyć drzwiczki, zrywając plombę
 - * chwycić rękownicę i podbiec z nią do ognia, rozwijając wąż
 - * wyrównać skrety i załamania węża
 - * otworzyć zawór przez obrócenie kółka w lewo
 - * strumień wody skierować w ogień
- W razie potrzeby przedłużyć wąż, włączając zapasowy odcinek, pomiędzy zawór i odcinek pierwszy. Przedłużając wąż należy zamknąć dopływ wody.**

Hydrantu nie wolno używać do gaszenia instalacji elektrycznych pod napięciem grozi to porażeniem.

Podczas gaszenia wszystkich pożarów należy zachować wszelkie środki ostrożności.

W przypadku powstania obrażeń ciała niezwłocznie zaalarmować Pogotowie Ratunkowe tel. 999.

W miarę możliwości zabezpieczyć mienie, dokumentację i inne wartościowe przedmioty przed pożarem i osobami postronnymi.

Osoby postronne korzystające z obiektu powinny zachować spokój i podporządkować się osobom kierującym ewakuacją.

Do czasu przybycia jednostek ratowniczo-gaśniczych akcją kieruje Kierownik lub osoba przez niego wyznaczona.

Po przybyciu jednostek ratowniczo-gaśniczych kierowanie akcją przejmuje dowódca przybyłej jednostki, który ma prawo żądania niezwłocznej pomocy od pracowników obiektu.

VI. SPOSOBY WYKONYWANIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM, JEŻELI TAKIE PRACE SĄ PRZEWIDYWANE.

Prace niebezpieczne pożarowo to prace, których prowadzenie może powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo pożaru lub wybuchu. Prace niebezpieczne pożarowo, nie przewidziane instrukcją technologiczną lub prowadzone poza wyznaczonym na stałe do tego celu miejscem, jak prace remontowo - budowlane związane z użyciem otwartego ognia, prowadzone wewnątrz obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także wszelkie prace remontowo-budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.

Zabezpieczenie prac niebezpiecznych pożarowo

1. Przez prace niebezpieczne pożarowo rozumie się przede wszystkim prace wykonywane przy użyciu ognia otwartego (np. spawanie gazowe i elektryczne cięcie palnikami itp.). Prace niebezpieczne pożarowo, nie przewidziane instrukcją technologiczną lub prowadzone poza wyznaczonym do tego celu na stałe miejscem, takie jak prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, wykonywane wewnątrz budynku, a także na przyległym do niego terenie, należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.
2. Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo kierownik komórki organizacyjnej na terenie, której wykonywane są prace, oraz wykonawca mają obowiązek:
 - oceniać zagrożenia w miejscu, w którym prace będą wykonywane,
 - ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu,
 - wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenia miejsca pracy, za przeprowadzenie prac i zabezpieczenie miejsca pracy po jej zakończeniu,
 - sporządzić protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo wg Wzoru stanowiący załącznik,
3. Rozpoczęcie prac pożarowo niebezpiecznych może nastąpić po uzyskaniu przez wykonawcę pisemnego zezwolenia na ich przeprowadzenie. Według załączonego wzoru.
4. Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo należy przestrzegać następujących zasad:
 - wszelkie materiały palne występujące w miejscu wykonywania tych prac oraz w rejonach przyległych należy usunąć, a jeżeli nie jest to możliwe (np. palne elementy konstrukcji) należy je zabezpieczyć przed zapaleniem,
 - prace pożarowo niebezpieczne w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne czynności związane z użyciem łatwo zapalnych cieczy lub gazów palnych, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par tych cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości,
 - w miejscu wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych powinien znajdować się sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

- po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych należy poddać kontroli miejsce, w którym były wykonywane oraz w uzasadnionych przypadkach pomieszczenia i rejony przyległe,
- prace niebezpieczne pożarowo powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje,
- sprzęt używany do wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru,
- pracownik prowadzący sprawy przeciwpożarowe, (osoba upoważniona) stosownie do występujących w miejscu wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych zagrożeń zapoznaje osoby wykonujące pracę z rodzajem przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.

Podczas normalnej eksploatacji obiektu nie przewiduje się wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych. Mogą one wystąpić jedynie podczas prac naprawczych i w związku z ewentualnymi awariami technicznymi.

Najczęściej prowadzone prace pożarowo niebezpieczne, to:

- a) wszelkie prace z otwartym ogniem, podczas których występuje iskrzenie lub nagrzewanie, np.:
 - ⇒ spawanie, cięcie gazowe i elektryczne;
 - ⇒ podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów;
 - ⇒ podgrzewanie lepiku, smoły, itp.;
 - ⇒ rozniecanie ognisk;
 - ⇒ używanie materiałów pirotechnicznych;
- b) wszelkie prace związane ze stosowaniem cieczy gazów i pyłów, przy których mogą powstać mieszaniny wybuchowe, np.:
 - ⇒ przygotowanie do stosowania gazów, cieczy i pyłów;
 - ⇒ stosowanie cieczy do malowania, lakierowania, klejenia, mycia, nasycania;
 - ⇒ suszenie substancji palnych;
 - ⇒ usuwanie pozostałości tych substancji ze stanowisk pracy.

Do przestrzegania postanowień instrukcji zobowiązani są wszyscy pracownicy uczestniczący bezpośrednio lub pośrednio w wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych oraz pracownicy nadzorujący przebieg tych prac.

Zasady organizacyjne ustalania zabezpieczeń przeciwpożarowych prac niebezpiecznych pożarowo:

- 1) Prace pożarowo niebezpieczne mogą być wykonywane na terenie obiektu, pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązujących przez i w trakcie ich wykonywania oraz po zakończeniu prac.
- 2) Wymagania, o których mowa poniżej ustalane są komisyjnie, każdorazowo przed rozpoczęciem prac, w oparciu o postanowienia niniejszej Instrukcji oraz przepisy szczegółowe.
- 3) Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo komisja zobowiązana jest:
 - a) ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie, w którym prace będą wykonywane;
 - b) ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu,
 - c) wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy.

Rozpoczęcie prac niebezpiecznych pożarowo może nastąpić wyłącznie po uzyskaniu przez wykonawcę pisemnego zezwolenia na ich przeprowadzenie. Wzór zezwolenia w załączeniu.

Przy wykonywaniu prac należy przestrzegać następujących zasad:

- 1) Niedopuszczalne jest jednoczesne prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo, jak np.: spawanie, cięcie mechaniczne lub szlifowanie powodujące iskrzenie, itp. w pomieszczeniach, w których (lub sąsiadujących z nimi) wykonywane są prace z zastosowaniem materiałów palnych, polegające w szczególności na:
 - ⇒ klejeniu, malowaniu lub myciu z zastosowaniem rozcieńczalników łatwo zapalnych;
 - ⇒ szlifowaniu powierzchni wykonanych z materiałów palnych;
 - ⇒ zakładaniu palnych izolacji oraz prowadzeniu robót wykończeniowych przy zastosowaniu materiałów palnych;
 - ⇒ montowaniu wyposażenia wewnątrz wykonanego z materiałów palnych.
- 2) Przygotowanie pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo polega na:
 - ⇒ oczyszczeniu pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń;
 - ⇒ odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych i niepalnych w opakowaniach palnych;
 - ⇒ zabezpieczeniu przed działaniem np. odprysków spawalniczych materiałów palnych, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, przez osłonięcie ich np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi, itp.;
 - ⇒ sprawdzeniu, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń;
 - ⇒ uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac;
 - ⇒ zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych oraz instalacyjnych z palną izolacją, o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia powodowanego pracami niebezpiecznymi pożarowo;
 - ⇒ sprawdzeniu, czy w miejscu planowanych prac lub w pomieszczeniach sąsiednich nie prowadzono w ostatnim czasie prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwo zapalnych;
 - ⇒ przygotowaniu w miejscu dokonywania prac m.in.:
 - napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki np. drutu spawalniczego, elektrod, itp.
 - materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac;
 - niezbędnego sprzętu pomiarowego np. do pomiaru stężeń par i gazów palnych w rejonie prowadzenia prac oraz podręcznego sprzętu gaśniczego;
 - zapewnieniu stałej drożności wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo.
- 3) Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo z użyciem cieczy gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO

Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

- ⇒ dążyć do zmniejszenia lub eliminacji stref zagrożonych wybuchem poprzez wentylowanie (mechaniczne, grawitacyjne) lub przewietrzanie pomieszczeń;
 - ⇒ na stanowiskach pracy mogą znajdować się stosowane tam ciecze, gazy i pyły palne w ilości niezbędnej do prowadzenia prac, z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości pracy;
 - ⇒ zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych (lub innych dopuszczonych), szczelnych opakowaniach;
 - ⇒ pozostawianie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione;
 - ⇒ po zakończeniu prac wszystkie naczynia, wanny i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe;
 - ⇒ ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach, stanowiskach, w przewodach wentylacyjnych i na podłożu;
 - ⇒ rozpoczęcie pracy w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo zapalnych cieczy lub palnych gazów, może nastąpić wyłącznie po uprzednim pomiarze stężeń par cieczy lub gazów w pomieszczeniu i stwierdzeniu nie przekroczenia stężenia równego 10 % ich dolnej granicy wybuchowości.
- 4) Miejsce wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo należy wyposażać w podręczny sprzęt gaśniczy w ilości i rodzaj umożliwiający likwidację wszystkich źródeł pożaru.
- 5) Po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo, w budynku, pomieszczeniach oraz w pomieszczeniach sąsiednich należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się cząstek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemonstrowany odłączony od źródeł zasilania i należyście zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. Kontrolę taką należy ponowić po upływie 2 i 4 godzin, a w razie konieczności po 8 godzinach, licząc od czasu zakończenia prac niebezpiecznych pożarowo.
- 6) Prace niebezpieczne pożarowo powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje, zaś sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.
- 7) Butle z gazami sprężonymi mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem. Obowiązki osób dozorujących przebieg prac niebezpiecznych pożarowo.

Osoba, która została upoważniona do sprawowania nadzoru nad przebiegiem prac niebezpiecznych pożarowo powinna w szczególności:

1. znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników;
2. dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac niebezpiecznych pożarowo wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu, pomieszczeń, stanowisk, przewidziane w protokole prac lub zezwoleniu na ich przeprowadzenie;

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

3. sprawdzać zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk prac niebezpiecznych pożarowo oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć;
4. wstrzymywać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości;
5. brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub budynku po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo.

Ustalenia organizacyjne

1. Całkowitą odpowiedzialną za prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo, zleconych firmom zewnętrznym, ponosi wykonawca tych prac.
2. Zapis o odpowiedzialności wykonawcy za bezpieczne pod względem przeciwpożarowym przeprowadzenie tych prac powinien znaleźć się w umowie, a jeżeli prace prowadzone są na podstawie zlecenia w oddzielnym oświadczeniu wykonawcy.
3. Najemcy i dzierżawcy pomieszczeń chcący wykonywać w budynku lub na przyległym terenie prace niebezpieczne pożarowo, powinni uzyskać zgodę właściciela.
4. Wydanie zgody, o której mowa w pkt 3 powinno zawierać ustalenia zapisane w niniejszym rozdziale.
5. Dokumenty, o których mowa w pkt 2 i 4 powinny zawierać datę rozpoczęcia i zakończenia prac niebezpiecznych pożarowo.

VII. SPOSOBY PRAKTYCZNEGO SPRAWDZANIA ORGANIZACJI I WARUNKÓW EWAKUACJI LUDZI.

WARUNKI DO EWAKUACJI W OBIEKCIE.

Podstawą prawną do stawiania wymagań w sprawie warunków do ewakuacji z obiektów jest rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, rozdział 4, § 236-257 /Dz. U. z 2002 r. Nr 75 poz. 690 ze zmianami/.

Cały obiekt firmy powinien być oznakowany tablicami informacyjno-ostrzegawczym z zakresu ochrony przeciwpożarowej i ewakuacji zgodnie z Polskimi Normami.

Normy te stanowią, iż znaki mają być widoczne w ciemnościach np. po odłączeniu dopływu energii elektrycznej. Muszą one pozostawać widoczne co najmniej po upływie 2 godzin. Są to z reguły znaki fotoluminescencyjne, które kumulują światło w normalnych warunkach, następnie je wypromieniowują po ustaniu jego dopływu.

EWAKUACJA Z OBIEKTU.

Ewakuacja z budynku będzie przebiegała w momencie wystąpienia zagrożenia, powodującego przymus natychmiastowego opuszczenia obiektu. Może być ona spowodowana pożarem, silnym zadymieniem obiektu, informacją o podłożeniu ładunku wybuchowego, ewentualnie innym czynnikiem zewnętrznym powodującym zagrożenie życia i zdrowia osób przebywających w obiekcie. Ewakuację z obiektu może zarządzić Kierownik obiektu lub Kierownik akcji ratowniczo-gaśniczej. W wyjątkowych przypadkach ewakuację może zarządzić osoba, która pierwsza zauważyła niebezpieczeństwo, a dalsza zwłoka w powiadamianiu kierownictwa spowodowałaby zagrożenie życia i zdrowia osób przebywających na terenie firmy.

Ruch ludzi wywołany stanem niebezpieczeństwa różni się bardzo od ruchu normalnego. Niezwykłe okoliczności, jak np. pożar, dają silny bodziec do natychmiastowego opuszczenia niebezpiecznego miejsca. W ruchu tym ważną rolę odgrywa czynnik psychologiczny, który kształtuje proces tego ruchu

Charakterystycznymi właściwościami ruchu przymusowego są:

- jego krótkotrwałość,
- dążenie wszystkich uczestników znajdujących się w strumieniu do szybkiego opuszczenia zagrożonego miejsca.

Ewakuowani pragną natychmiast opuścić zagrożone miejsce. Ludzie znajdujący się w strumieniu tłoczą się, popychają, co jest bardzo niebezpieczne gdyż stłoczona masa ludzi znajdująca się na niewielkiej przestrzeni ma znaczną bezwładność - przy napotykanii przeszkody na drodze ruchu, ludzie znajdujący się w środkowej części strumienia wywierają silny napór na jego przednią część, która w wyniku zwężenia szerokości drogi, powoduje zmniejszenie prędkości przedniej części strumienia. Silny napór ludzi może przekroczyć granicę fizycznej wytrzymałości niektórych ludzi i spowodować ich śmierć.

Szczególnie niebezpieczna jest panika. Panika może powstać bez względu na zagrożenia życia ludzkiego. Można ją opanować stosując różne środki przeciwdziałania jak:

- perswazja,
- informowanie spokojnym tonem o zaistniałej sytuacji,
- zdecydowane działania ratowniczo-gaśnicze,
- odpowiednie przeszkolenie.

Praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji

Działania te stanowią praktyczną formę szkolenia. Właściciel lub zarządca obiektu zawierającego strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób będących jej stałymi użytkownikami, powinien co najmniej jeden raz na dwa lata przeprowadzić praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji. O zamiarze przeprowadzenia w/w działań należy poinformować właściwego miejscowo Komendanta Państwowej Straży Pożarnej, co najmniej na tydzień przed planowanym terminem ćwiczeń. Z przeprowadzonych działań sporządza się notatkę z wnioskami stanowiącymi podstawę do działań korygujących warunki ewakuacji oraz jej organizację oraz poziom przygotowania załogi.

W celu praktycznego sprawdzenia warunków ewakuacji należy:

- ✓ sprawdzić, czy zmiany ilości osób przebywających jednorazowo w obiekcie (zatrudnionych) mają wpływ na wymagania ewakuacyjne,
- ✓ sprawdzić drożność poziomych i pionowych dróg ewakuacyjnych,
- ✓ sprawdzić aktualność oznakowania ewakuacyjnego,
- ✓ stan techniczny drzwi ewakuacyjnych,
- ✓ sprawdzić działanie blokad drzwi objętych kontrolą dostępu,
- ✓ sprawdzić czy w skrzynkach umieszczono klucze do wyjść ewakuacyjnych,
- ✓ sprawdzić działanie oświetlenia ewakuacyjnego,
- ✓ sprawdzić kompletność sprzętu przewidzianego o użytku w czasie ewakuacji,
- ✓ sprawdzić działanie systemów przeznaczonych do ogłaszania ewakuacji: sygnalizacji akustycznej, połączeń telefonicznych, znajomość zadań dla łączników.

Po dokonaniu sprawdzenia warunków ewakuacji należy przedsięwziąć kroki mające na celu usunięcie zauważonych nieprawidłowości.

Po sprawdzeniu warunków ewakuacji należy przeprowadzić ćwiczenia:

- ogłosić ewakuację w ustalony sposób (osoba uprawniona do ogłoszenia ewakuacji),
- sprawdzić na podstawie danych o obecności, czy wszystkie osoby opuściły obiekt,
- po zakończeniu ewakuacji sprawdzić, czy pracownicy wykonali wszystkie przewidziane w przypadku ogłoszenia alarmu ewakuacyjnego zadania,
- zmierzyć czas ewakuacji ludzi,
- ochrona zabezpiecza wejścia do obiektu,
- sporządzić notatkę z ćwiczeń i omówić ich przebieg z pracownikami.

Postanowienia ogólne w zakresie ewakuacji

W przypadku zagrożenia do ewakuacji ludzi z budynku służą poziome i pionowe drogi ewakuacyjne.

W celu zapewnienia warunków bezpiecznej ewakuacji ludzi z obiektu zabrania się:

- składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej,
- ustawiania na schodach, korytarzach i w przejściach jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację,
- zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe otwarcie,
- uniemożliwiania lub ograniczania dostępu do wyjść ewakuacyjnych,
- stosowania na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji palnych elementów wystroju wnętrz; okładziny ścienne powinny spełniać wymagania dla elementów nie rozprzestrzeniających ognia,
- stosowania łatwo zapalnych wykładzin podłogowych na drogach służących celom ewakuacyjnym,
- prowadzenia instalacji zawierających media palne wzdłuż dróg ewakuacyjnych,
- zmian organizacji ruchu osobowego i systemu dostępu do pomieszczeń bez uwzględnienia wymagań ewakuacyjnych.

Warunki zarządzenia ewakuacji

Ewakuację ludzi z budynku lub jej części zarządza się w przypadku powstania zdarzenia, którego rozmiary wskazują na możliwość zagrożenia zdrowia lub życia osób znajdujących się w obiekcie. Za takie zdarzenie należy uznać:

- pożar powstały w pomieszczeniach, w których stosowane są materiały łatwo zapalne, z uwagi na możliwość szybkiego rozprzestrzenienia się pożaru,
- pożar, w wyniku którego wydzielają się substancje toksyczne lub powstaje duże zadymienie,
- pożar, który powstał w pobliżu klatki schodowej lub przejść na inne kondygnacje i w wyniku dalszego rozwoju może uniemożliwić ewakuację,
- pożar, którego nie udało się ugasić podręcznym sprzętem gaśniczym,
- każde inne niż pożar zdarzenie stanowiące zagrożenie dla konstrukcji budynku lub zagrażające zdrowiu lub życiu przebywających w nim osób po zadziałaniu instalacji gaśniczej.

Ogłoszenie ewakuacji

W budynku przyjęto, że ewakuacja ludzi z budynku zostaje ogłoszona natychmiast w przypadkach określanych w punkcie wyżej niniejszej instrukcji.

O ogłoszeniu ewakuacji decyduje Kierownik lub osoba upoważniona. Do przekazania informacji o ewakuacji należy wykorzystać wszelkie możliwe środki powiadamiania.

Środki alarmowania

Alarm ogłasza wyznaczony pracownik przy użyciu Dźwiękowego Systemu Ostrzegawczego: „**TREŚĆ KOMUNIKATU:**

„UWAGA! Z przyczyn technicznych prosimy o opuszczenie obiektu. Prosimy kierować się wskazaniem pracowników.”

UWAGA: Informacje o sytuacji awaryjnej mogą być przekazywane w postaci zakodowanej, czytelnej dla osób odpowiedzialnych za przeprowadzenie ewakuacji; powyższe zapobiega panice.

Odwołanie alarmu

Kierownik lub osoba wyznaczona przez Kierującego akcją odwołuje alarm podając przy użyciu Dźwiękowego Systemu Ostrzegawczego komunikat:

„Zagrożenie zostało zlikwidowane, odwołuje się alarm ewakuacyjny”.

Uwaga: Korzystnie jest, jeżeli informacja o alarmie ewakuacyjnym zostanie przekazana wszystkim pracownikom. Ogłaszający alarm uzyskuje pewność co do przekazania informacji.

Wytyczne do prowadzenia ewakuacji ludzi i mienia

Po podjęciu decyzji o ewakuacji ludzi i mienia należy przestrzegać następujących zasad:

1. W pierwszej kolejności należy ewakuować ludzi z tych pomieszczeń, w których powstał pożar lub inne zagrożenie, które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się tego zagrożenia, oraz z pomieszczeń, z których wyjście może być odcięte.
2. Należy pamiętać o tym, aby w pierwszej kolejności ewakuować osoby o ograniczonej zdolności poruszania się; strumień ruchu powinny zamykać osoby w pełni sprawne.
3. W przypadku odcięcia dróg ewakuacyjnych dla pojedynczych osób lub grup należy niezwłocznie, dostępnymi środkami (bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy) powiadomić o tym kierownika akcji.
4. Ludzi odciętych od dróg wyjścia, znajdujących się w strefie zagrożenia należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła zagrożenia i w miarę posiadanych środków i istniejących warunków ewakuować na zewnątrz za pomocą sprzętu własnego lub jednostki ratowniczo-gaśniczej.
5. Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej starając się trzymać głowę jak najniżej (w dolnych partiach pomieszczeń jest najmniej dymu i najwięcej tlenu); usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłonić chustką zamoczoną w wodzie.
6. Podczas poruszania się wzdłuż dróg ewakuacyjnych przy silnym zadymieniu należy poruszać się wzdłuż ścian, aby nie stracić orientacji.
7. Bez wyraźnej potrzeby nie należy otwierać drzwi do pomieszczeń, które mogą być objęte pożarem - gwałtowny dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia; jeżeli sytuacja wymaga otwarcia drzwi do takich pomieszczeń należy skryć się za framugą - nie stać naprzeciw drzwi.
8. Nie należy blokować drzwi wyposażonych w samozamykacze.
9. Ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków koniecznych do ratowania ludzi.
10. Ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń, szczególnie ważnych dokumentów i in. Należy wykorzystać wszystkie sprawne fizycznie osoby mogące przeprowadzić czynności związane z zadaniami ewakuacyjnymi (np. demontaż, wynoszenie dokumentów, i wyposażenia itp.). W czynnościach tych należy wykorzystać sprzęt transportowy znajdujący się na terenie budynku oraz sprzęt jednostek PSP przybyłych na miejsce akcji.
11. Po zakończeniu ewakuacji należy dokładnie sprawdzić, czy wszyscy ludzie opuścili poszczególne pomieszczenia, kondygnacje i cały budynek.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO

Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

W razie niezgodności stanu osobowego ludzi ewakuowanych z listą osób przebywających w obiekcie, należy ten fakt zgłosić jednostkom ratowniczym i przeprowadzić ponowne sprawdzenie pomieszczeń.

UWAGA: Na miejsce zbiórki osób ewakuowanych wyznacza się plac przed budynkiem (wg załącznika graficznego).

Powyższe zasady powinny być omówione z pracownikami.

VIII. SPOSOBY ZAPOZNANIA UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTU Z TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI ORAZ Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI.

Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24.08.1991 r. art. 4 ust.1 pkt 6 zobowiązuje kierowników (właścicieli) zakładów pracy do zapoznania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi oraz zapewnieniem nadzoru nad ich przestrzeganiem.

Podobnie Kodeks pracy w art. 224 § 2 zobowiązuje zakład pracy do przeszkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, którego częścią składową są zagadnienia związane z ochroną przeciwpożarową.

W wyniku przeprowadzonego przeszkolenia pracownik powinien znać:

- przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów, ze szczególnym uwzględnieniem własnego stanowiska pracy,
- przepisy i instrukcje przeciwpożarowe obowiązujące w zakładzie pracy oraz obowiązki jakie one nakładają na pracowników,
- zasady postępowania na wypadek pożaru, sposoby jego ograniczania i zwalczania,
- zasady, sposoby i środki alarmowania,
- zasady użycia i działania podręcznego sprzętu gaśniczego, jego rozmieszczenie w obiekcie,
- drogi i zasady ewakuacji ludzi i mienia z obiektu.

Zgodnie z przepisami wyróżnia się dwa rodzaje szkoleń w zakresie ochrony przeciwpożarowej (mogą wchodzić w zakres szkolenia BHP):

1. szkolenie wstępne, przeprowadzane przed podjęciem pracy na danym stanowisku i polega na zapoznaniu ich z treścią „Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego”. Pracownicy są zobowiązani do podpisania oświadczenia o zapoznaniu się i zobowiązaniu do przestrzegania przepisów „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego”, które przechowuje się w ich aktach osobowych.
2. szkolenie okresowe (pierwsze) przeprowadzane w okresie 12 miesięcy od rozpoczęcia pracy na danym stanowisku pracy. Szkolenie to powtarza się w określonych przepisami czasookresach lub częściej jeżeli:
 - wprowadzono nowe urządzenia techniczne zwiększające zagrożenie pożarowe,
 - wprowadzono istotne zmiany w zabezpieczeniu przeciwpożarowym obiektu,
 - pracownicy wykazują niski stopień znajomości przepisów i zasad bezpieczeństwa pożarowego.

Szkolenie wstępne przeprowadza pracownik wyznaczony przez kierownictwo firmy np. pracownik zajmujący się zagadnieniami ppoż. i bhp, natomiast szkolenie podstawowe powinna przeprowadzić osoba posiadające odpowiednie kwalifikacje pożarnicze. Uczestnik szkolenia po zdanym egzaminie podpisuje oświadczenie o uczestnictwie w szkoleniu, które należy dołączyć do jego akt personalnych. Dokumentację bieżącą i ewidencję związaną ze szkoleniem przeciwpożarowym pracowników firmy prowadzi pracownik odpowiedzialny za sprawy przeciwpożarowe.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

Szczegółowe czasookresy szkoleń na poszczególnych stanowiskach i ich zakresy tematyczne reguluje rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2004r. nr 180 poz. 1860).

Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24.08.1991 r. w art. 4 zobowiązuje dyrekcję (właścicieli) zakładów pracy do zapoznania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.

Podobnie Kodeks pracy zobowiązuje zakład pracy do przeszkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, którego częścią składową są zagadnienia związane z ochroną przeciwpożarową.

Za zorganizowanie i przeprowadzenie szkoleń odpowiedzialny jest pracodawca w porozumieniu z pracownikiem prowadzącym sprawy osobowe. Szkolenie przeciwpożarowe ma na celu zapoznanie pracowników z zagrożeniami występującymi w obiekcie oraz:

- zapoznanie pracowników ze sposobami eliminowania zagrożeń pożarowych i innych miejscowych, a także zapoznanie ich z obowiązującymi przepisami ppoż.,
- wskazanie pracownikom sposobu postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- nauczanie pracowników posługiwania się sprzętem gaśniczym, ratowniczym i urządzeniami gaśniczymi oraz z zasadami ich użycia,
- zapoznanie pracowników z zadaniami i obowiązkami w zakresie ochrony ppoż. w zależności od zajmowanego stanowiska.

Wszyscy pracownicy są objęci następującymi rodzajami szkolenia:

1. Szkolenie instruktażowe wstępne. Szkoleniu temu podlegają wszyscy pracownicy przed dopuszczeniem do pracy. Szkolenie to powinno być przeprowadzone przez osobę uprawnioną. Szkolenie to powinno obejmować zagadnienia podane w przykładowym programie poniżej. Szkolenie wstępne powinno być udokumentowane np. poprzez wpis do rejestru potwierdzony podpisem szkolonego i osoby przeprowadzającej szkolenie oraz oświadczeniem osoby przeszkolonej (wg wzoru nr 3).

Szkolenie instruktażowe wstępne jest w zasadzie szkoleniem jednorazowym. Uzasadnieniem do przeprowadzenia tego szkolenia ponownie mogą być następujące przypadki:

- kiedy firma zmienia profil lub technologię,
- wprowadzenia istotnych zmian w organizacji ochrony przeciwpożarowej w obiekcie,
- zostały wprowadzone istotne zmiany w zabezpieczeniu ppoż. obiektu.

Przykładowy program szkolenia instruktazowego wstępnego ogólnego

Lp.	Temat	Uwagi
1.	Podstawowe przepisy prawne z zakresu ochrony ppoż., wytyczne i zarządzenia, instrukcje	
2.	Zagrożenia pożarowe w obiektach, przyczyny powstawania pożarów i innych zagrożeń	
3.	Zadania i obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom	
4.	Zadania i obowiązki pracowników w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia	
5.	Ewakuacja ludzi i mienia, drogi i środki ewakuacji	
6.	Podręczny sprzęt gaśniczy. Praktyczna znajomość zakresu jego stosowania i sposobu użycia	

2. Instruktaż na stanowisku pracy. Temu rodzajowi szkolenia podlegają wszyscy nowi pracownicy lub pracownicy zmieniający stanowisko pracy. W czasie szkolenia, pracownicy są zapoznawani z zagrożeniami pożarowymi na stanowisku pracy, warunkami bezpieczeństwa, instrukcjami technologiczno-ruchowymi, instrukcjami ppoż. obowiązującymi na stanowisku pracy.

Przeprowadzenie instruktażu na stanowisku pracy jest dokumentowane odpowiednim wpisem do książki, którą prowadzi Kierownik (przełożony) i podpisami osoby szkolącej i szkolonej (może być wpisane do karty bhp).

UWAGA: Zagadnienia ochrony przeciwpożarowej ujęte są w programach szkolenia podstawowego i szkoleń okresowych z zakresu bhp.

IX. WYKAZ PRZEPISÓW OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.

Ustawy

- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 191 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o Państwowej Straży Pożarnej (tj. Dz.U. z 2013 poz. 1340).
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (tj. Dz.U. 2013 poz. 1409).
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (tj. Dz.U. 2012 poz. 1059 z późn. zm).
- Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz.U. 2010 nr 138 poz. 935 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 12 września 2002 roku o normalizacji (Dz. U. z 2002 Nr 169, poz. 1386 z późn. zm.).

Rozporządzenia

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 14 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 roku w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 124, poz. 1030).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 grudnia 2015 roku w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. z 2015 r. poz. 2117).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 8 listopada 2004 roku w sprawie aprobat technicznych oraz jednostek organizacyjnych upoważnionych do ich wydawania (Dz. U. z 2004 r. Nr 249, poz. 2497).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie wykazu wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania (Dz. U. z 2007 r. Nr 143, poz. 1002 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 października 2005 roku w sprawie czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzanych przez Państwową Straż Pożarną (Dz. U. z 2005 Nr 225, poz. 1934).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 roku w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 180, poz. 1860 z późn. zm.).

Normy

- PN-EN ISO 7010:2012E. Symbole graficzne - Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa - Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa.
- PN-B-02852:2001P. Ochrona przeciwpożarowa budynków. Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru.
- PN-B-02863:1997P, zmiany PN-B-02863/Az1:2001. Ochrona przeciwpożarowa budynków. Przeciwpowarowe zaopatrzenie wodne. Sieć wodociągowa przeciwpożarowa.
- PN-B-02864:1977P, zmiany PN-B-02864/Az1:2001 Ochrona przeciwpożarowa budynków. Przeciwpowarowe zaopatrzenie wodne. Zasady obliczania zaopatrzenia na wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru.
- PN-B-02865:1997P, zmiany PN-B-02865/Ap1:1999 Ochrona przeciwpożarowa budynków. Przeciwpowarowe zaopatrzenie wodne. Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa.
- PN-N-01256-01:1992P. Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
- PN-N-01256-02:1992P, Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
- PN-N-01256-4:1997P, zmiany PN-N-01256-4:1997/Az1:2003P Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe.
- PN-E-05125:1976P Elektroenergetyczne i sygnalizacyjne linie kablowe. Projektowanie i budowa.
- PN-E-02033:1984P, zmiany PN-E-02033:1984/Az2:2003P Oświetlenie wnetrz światłem elektrycznym.
- PN-B-02840:1991P Ochrona przeciwpożarowa budynków. Nazwy i określenia.
- PN-HD 60364-1:2010P Instalacje elektryczne niskiego napięcia -- Część:1 Wymagania podstawowe, ustalanie ogólnych charakterystyk, definicje.
- PN/E-05009-03:1991P, zmiany PN-IEC 60364-3:2000P Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Ustalenie ogólnych charakterystyk.
- PN/E-05009-42:1991P zmiany PN-IEC 60364-4-42:1999P Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Ochrona zapewniająca bezpieczeństwo. Ochrona przed skutkami oddziaływania ciepłego.
- PN-HD 60364-4-41:2009P Instalacje elektryczne niskiego napięcia -- Część 4-41: Ochrona dla zapewnienia bezpieczeństwa -- Ochrona przed porażeniem elektrycznym.
- PN-E-05003-03:1989P Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Ochrona obostrzona; PN-IEC 61024-1:2001/Ap1:2002 Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Zasady ogólne; PN-IEC 61024-1:2001 odgromowa obiektów budowlanych. Zasady ogólne; PN-E-05003-01:1986 Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Zasady ogólne; PN-IEC 61024-1-1:2001/Ap1:2002 Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Zasady ogólne Wybór poziomów ochrony dla urządzeń piorunochronnych; PN-IEC 61024-1-1:2001P Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Zasady ogólne Wybór poziomów ochrony dla urządzeń piorunochronnych; PN-E-05003-04:1992P Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. – Ochrona specjalna; PN-IEC 61024-1:2001P Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Zasady ogólne; PN-E-05003-01:1986P Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Zasady ogólne;

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

- PN-E-05003-02:1986P Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Ochrona podstawowa.
- PN-B-02858:1968P. Ochrona przeciwpożarowa w budownictwie, Hydranty wewnętrzne 25. Szafki.
- PN-B-02859:1969P Ochrona przeciwpożarowa w budownictwie. Hydrant wewnętrzny 25.
- PN-EN 2:1998P. Podział pożarów. Zmiany PN-EN 2:1998/A1 Podział pożarów; zmiany PN-EN 2:1998/A1:2005E, zmiany PN-EN 2:1998/A1:2006P Podział pożarów.
- PN-M-51000:1975P Sprzęt pożarniczy. Podział i nazwy.
- PN-N-01256-5:1998P. Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych.

X. ZAŁĄCZNIKI.

1. Instrukcje postępowania na wypadek powstania pożaru.
2. Wykaz osób zapoznanych z treścią Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.
3. Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac spawalniczych.
4. Zezwolenie na prace pożarowo niebezpieczne.
5. Instrukcja alarmowa w przypadku powstania pożaru.
6. Oświadczenie pracownika o odbyciu szkolenia przeciwpożarowego.
7. Objaśnienia znaków ewakuacyjnych i ochrony ppoż.
8. Czynności zabronione (wyciąg z § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 r. Nr 109, poz. 719).
9. Schematy ewakuacji oraz plan terenu.

ZAŁĄCZNIK NR 1.

INSTRUKCJA EWAKUACYJNA **DLA BUDYNKU**

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU DLA PRACOWNIKÓW BUDYNKU

Komunikat nakazujący opuszczenie budynku

KOMUNIKAT EWAKUACYJNY

polecenie natychmiastowej ewakuacji

Treść komunikatu

“UWAGA! Z przyczyn technicznych prosimy o opuszczenie budynku. Prosimy kierować się wskazaniem pracowników.”

W razie zarządzenia alarmu

1. Otwórz najbliższe drzwi ewakuacyjne.
2. Staraj się wyprowadzić ludzi co najmniej 20 m od obiektu i dalej do miejsca zbiórki osób do ewakuacji.
3. Do momentu przybycia Straży Pożarnej wszelkie działania ratownicze koordynuje służba ochrony

Jeżeli zauważysz objawy pożaru, a nie ogłoszono alarmu:

(dym, płomienie, objawy paniki wśród przebywających w budynku)

1. **SPOKOJNIE** Naciśnij najbliższy przycisk ręcznego sygnalizatora pożaru (ROP).
2. **POWIADOM** O zdarzeniu pracowników w najbliższym otoczeniu wyraźnie, ale nie krzycz.
3. **POWIADOM** Telefonicznie MONITORING OCHRONA nr tel. wew..... lub.....
- podaj co i gdzie się pali..
4. **OTWÓRZ** Najbliższe drzwi ewakuacyjne.
5. **STARAJ** Wyprowadzić ludzi co najmniej 20 od obiektu i dalej do miejsca zbiórki osób ewakuowanych.
6. **SPRÓBUJ** Gasić ogień (jeżeli widzisz jego źródło) wykorzystując podręczny sprzęt gaśniczy i hydranty wewnętrzne.

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU DLA PRACOWNIKÓW POMIESZCZENIA „MONITORINGU”

Po otrzymaniu informacji o pożarze (telefonicznej, z czujki, przycisku ROP itp.):

1. Powiadom Kierownika budynku.
2. Poprzez instalację Dźwiękowe Systemu Ostrzegawczego zarządzaj ALARM.
3. Komunikat Dźwiękowego Systemu Ostrzegawczego wywołany jest automatycznie.

KOMUNIKAT EWAKUACYJNY

polecenie natychmiastowej ewakuacji

Treść komunikatu

“UWAGA! Z przyczyn technicznych prosimy o opuszczenie budynku. Prosimy kierować się wskazaniem pracowników.”

4. Powiadom o pożarze Państwową Straż Pożarną - telefon nr 998 lub 112

Po uzyskaniu telefonicznego połączenia wyraźnie podaj:

- gdzie i co się pali (dokładny adres i nazwę obiektu)
- czy istnieje zagrożenie życia ludzi, (tak),
- udziel wyraźnej odpowiedzi na inne zadane przez dyżurnego pytania,
- podaj nr telefonu z którego wzywasz pomocy oraz swoje imię i nazwisko.

UWAGA: Odłożyć słuchawkę dopiero po potwierdzeniu, że Straż Pożarna przyjęła zgłoszenie.

Odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie numeru. O zaistniałym zdarzeniu powiadom:

Kierownika obiektu tel. służb.....tel .dom.....

Nie łącz innych rozmów (służbowych, prywatnych) - cała sieć łączności musi być dyspozycyjna na ewentualne potrzeby wynikające w trakcie prowadzenia akcji ratowniczo – gaśniczej.

W przypadku powstania zagrożenia w budynku (alarm II stopnia) przekazany zostanie sygnał do pomieszczenia „monitoringu”. Przystępujemy do etapu ogłoszenia komunikatu o natychmiastowej ewakuacji.

KOMUNIKAT EWAKUACYJNY

polecenie natychmiastowej ewakuacji

Treść komunikatu

“UWAGA! Z przyczyn technicznych prosimy o opuszczenie budynku. Prosimy kierować się wskazaniem pracowników.”

ZAŁĄCZNIK NR 2.

[illegible]

ZAŁĄCZNIK NR 3.

PROTOKÓŁ zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo niebezpiecznych

1. Rodzaj prac oraz nazwa i określenie budynku-pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonanie prac pożarowo niebezpiecznych.....
.....
2. Kategoria niebezpieczeństwa pożarowego, zagrożenia wybuchem oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w budynku lub pomieszczeniu
.....
.....
3. Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym budynku, pomieszczeniu lub rejonie przewidywanym prac pożarowo niebezpiecznych.....
.....
.....
4. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, pomieszczenia stanowiska, urządzenia itp. na okres wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych.....
.....
.....
5. Ilość i rodzaje podręcznego sprzętu pożarniczego do zabezpieczenia toku prac pożarowo niebezpiecznych.....
.....
.....
6. Środki i sposób alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników w przypadku zaistnienia pożaru.....
.....
.....
7. Osoba(y) odpowiedzialna za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac pożarowo niebezpiecznych.....
.....
.....
8. Osoba(y) odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych.....
.....
.....
9. Osoby zobowiązane do przeprowadzenia kontroli rejonu prac pożarowo niebezpiecznych po ich zakończeniu.....
.....
.....

Podpisy członków komisji

.....
.....
.....

(imię, nazwisko i rodzaj zajmowanego stanowiska)

ZAŁĄCZNIK NR 4.

REJESTR PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

KARTA REJESTRU PRAC NR /

1. Miejsce i rodzaj pracy
2. Czas pracy: dnia
godz. rozpoczęcia godz. Zakończenia.....
3. Zagrożenia pożarowe i wybuchowe:
.....
.....
4. Sposób zabezpieczenia prac i środki zabezpieczające:
.....
.....
5. Wykonujący prace (imię i nazwisko):
6. Odpowiedzialny za czynności zabezpieczające:
7. Nadzorujący prace:
8. Odpowiedzialny za kontrolę rejonu prac po ich zakończeniu:
.....

ZEZWALAM NA PROWADZENIE PRAC

.....

(Podpis zezwalającego)

9. Kontrole rejonu prac przeprowadzono: (data, godziny)

.....

(Podpis kontrolującego)

ZAŁĄCZNIK NR 5.

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA **NA WYPADEK POŻARU**

I. ALARMOWANIE.

Kto zauważy pożar obowiązany jest niezwłocznie:

1. Zawiadomić:
 - osoby znajdujące się w strefie zagrożenia,
 - STRAŻ POŻARNĄ ☎ **998**,
 - Najbliższą Jednostkę Ratowniczo-Gaśniczą ☎ jw.
 - Kierownictwo firmy ☎
2. Zachować spokój i nie dopuścić do paniki.
3. Po uzyskaniu telefonicznego połączenia ze Strażą Pożarną należy wyraźnie podać:
 - a) gdzie się pali: dokładny adres, nazwa obiektu?
 - b) co się pali: np. pomieszczenie na parterze
 - c) czy istnieje zagrożenie ludzi?
 - d) numer telefonu, z którego się mówi i swoje nazwisko.

UWAGA! Odłożyć słuchawkę dopiero po otrzymaniu odpowiedzi, że Straż Pożarna przyjęła zgłoszenie. Odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie.
4. W razie potrzeby (nieszczęśliwy wypadek lub awaria) alarmować:

POGOTOWIE RATUNKOWE	☎
POLICJA	☎
POGOTOWIE GAZOWE	☎
POGOTOWIE ELEKTRYCZNE	☎ 991
POGOTOWIE WODNO-KANAL.	☎ 994
STRAŻ MIEJSKA	☎ 986

II. AKCJA RATOWNICZO-GAŚNICZA.

1. Równocześnie z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego znajdującego się w pobliżu.
2. Do czasu przybycia straży pożarnej kierowanie akcją obejmuje Kierownik lub osoba go zastępująca.
3. Każdy przystępujący do akcji ratowniczo-gaśniczej powinien pamiętać, że:
 - a) w pierwszej kolejności przeprowadzić ewakuowanie bezpośredniego zagrożonego życia i zdrowia pracowników
 - b) wyłączyć dopływ prądu elektrycznego pomieszczeń objętych pożarem. Nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem (stosować gaśnice proszkowe),
 - c) usunąć z zasięgu ognia wszelkie materiały palne a w szczególności butle z gazami sprężonymi, naczynia z płynami łatwopalnymi, maszyny, urządzenia i ważne dokumenty,
 - d) nie otwierać bez konieczności drzwi i okien do pomieszczeń, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
 - e) szybkie i prawidłowe użycie podręcznego sprzętu gaśniczego umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku.

III. UWAGI KOŃCOWE.

1. Na podstawie art. 9 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej /Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229 z późn. zm./ każdy, „Kto zauważy pożar klęskę żywiołową lub inne miejscowe zagrożenie, obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz jednostkę ochrony przeciwpożarowej bądź policję”.
2. Na podstawie Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego obowiązującej w budynku, każda dorosła osoba w niej przebywająca winna przystąpić do gaszenia podręcznym sprzętem gaśniczym.
3. Instrukcja niniejsza wchodzi w życie z dniem podpisania i obowiązuje wszystkich pracowników.

..... dnia.....

Kierownik

ZAŁĄCZNIK NR 6.

.....
/nazwa firmy/

Łódź, dnia

.....
imię i nazwisko

.....
stanowisko

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z przepisami z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązującymi w budynku Centrum Szkoleniowo-Konferencyjnego i Centrum Kształcenia Językowego w Łodzi, ul. Kopcińskiego 16/18, a w szczególności znane mi są zasady i sposoby:

- 1) zapobiegania powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów na stanowisku pracy i na terenie obiektu,
- 2) postępowania na wypadek powstania pożaru,
- 3) użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych na stanowisku pracy.

„Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego” przyjmuję do wiadomości i przestrzegania.

.....
podpis składającego oświadczenie

ZAŁĄCZNIK NR 7.

- PN-N-01256/02:1992 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.

Lp.	Znak	Znaczenie (nazwa) znaku
1.	 	Kierunek drogi ewakuacyjnej
2.		Wyjście ewakuacyjne
3.	 	Drzwi ewakuacyjne
4.		Przesunąć w celu otwarcia
5.	 	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej
6.	 	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
 Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

7.		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę
8.		Pchać, aby otworzyć
9.		Ciągnąć, aby otworzyć
10.		Stłuc, aby uzyskać dostęp

- **PN-N-01256/01:1992 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.**

Lp.	Znak	Znaczenie (nazwa) znaku
1.		Telefon do użycia w stanie zagrożenia
2.		Zestaw sprzętu pożarniczego
3.		Gaśnica

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
BUDYNKU CENTRUM SZKOLENIOWO-KONFERENCYJNEGO I CENTRUM KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO
 Łódź ul. Kopcińskiego 16/18

4.		Hydrant wewnętrzny
5.		Zakaz używania otwartego ognia - Palenie tytoniu zabronione

- PN-N-01256/04:1997 Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe.

Lp.	Znak	Znaczenie (nazwa) znaku
6.		Przeciwpożarowy wyłącznik prądu
7.		Hydrant zewnętrzny
8.		Droga pożarowa

ZAŁĄCZNIK NR 8.

Czynności zabronione (wyciąg z § 4 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 r. Nr 109, poz. 719).

„... W obiektach oraz na terenach przyległych do nich jest zabronione wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji:

- 1) używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon występujących materiałów:
 - a) w strefie zagrożenia wybuchem, z wyjątkiem urządzeń przeznaczonych do tego celu,
 - b) w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo,
 - c) w miejscach występowania innych materiałów palnych, określonych przez właściciela lub zarządcę i oznakowanych zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa;
- 2) użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia;
- 3) garażowanie pojazdów silnikowych w obiektach i pomieszczeniach nieprzeznaczonych do tego celu, jeżeli nie opróżniono zbiornika paliwa pojazdu i nie odłączono na stałe zasilania akumulatorowego pojazdu;
- 4) rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym w budowanych obiektach, a w pozostałych, jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze;
- 5) rozpalanie ognisk lub wysypywanie gorącego popiołu i żużla, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów oraz w mniejszej odległości od tych obiektów niż 10 m;
- 6) składowanie poza budynkami, w odległości mniejszej niż 4 m od granicy działki, materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu;
- 7) użytkowanie elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta;
- 8) przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wewnątrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:

- a) urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100°C),
- b) linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V;
- 9) stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki;
- 10) instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem;
- 11) składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości;
- 12) składowanie materiałów palnych na nieużytkowanych poddaszach oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach;
- 13) zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie;
- 14) lokalizowanie elementów wystroju wewnątrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych;
- 15) ... ;
- 16) uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
 - a) gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
 - b) przeciwwybuchowych urządzeń odciążających,
 - c) źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 - d) urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
 - e) wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych,
 - f) wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej;
- 17)”

ZAŁĄCZNIK NR 9.

Schematy ewakuacji oraz plan terenu